

Zmapování a syntéza poznatků o výsledcích a přínosech EU fondů v období 2007-2013

Závěrečná zpráva

Zpracovatel:

Ernst & Young, s.r.o.

Na Florenci 2116/15

110 00 Praha 1 - Nové Město

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Technická pomoc

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Obsah

Úvod	3
Metodologie Projektu	5
Identifikace relevantních evaluačních zpráv	5
Vytvoření mapy existujících poznatků	7
Oblasti	8
Životní prostředí	9
Podnikání a inovace	12
Operační program Podnikání a inovace	12
Regionální operační programy	15
Zaměstnanost	16
Cestovní ruch a kultura	19
Vzdělávání	21
Výzkum a vývoj	26
Doprava	27
Veřejná správa	31
Seznam zkratk	32
Příloha č. 1 – Technická zpráva	33

Úvod

Závěrečná zpráva je jedním z výstupů projektu „Zmapování a syntéza poznatků o výsledcích a přínosech EU fondů v období 2007–2013“ (dále také „Projekt“). Cílem Projektu bylo identifikovat evaluační zprávy operačních programů EU v programovém období 2007–2013 a získat z nich informace o výsledcích intervencí operačních programů. Dalším cílem Projektu bylo vytvoření přehledu oblastí, které nebyly evaluacemi dostatečně pokryty a zhodnocení technické proveditelnosti jejich ex-post evaluace.

Na základě analýzy byl vytvořen přehled výsledků intervencí pro jednotlivé operační programy, prioritní osy a oblasti podpory. *Závěrečná zpráva* Projektu obsahuje souhrn výsledků pro oblasti pokryté operačními programy. Detailnější výsledky pro jednotlivé prioritní osy, doporučení a bariéry dosažení cílů programů jsou k dispozici v příloze *Souhrn dopadů intervencí*. Dalším z výstupů Projektu je *Přehled vybraných evaluačních zpráv v kontextu OP*, ve kterém jsou výsledky z evaluačních zpráv vztaheny k plnění monitorovacích indikátorů v jednotlivých oblastech podpory. Pro prioritní osy, které nebyly pokryty evaluačními zprávami, byla zhodnocena možnost proveditelnosti jejich ex-post evaluace. Informace o proveditelnosti ex-post evaluací jednotlivých prioritních os je k dispozici ve *Vyhodnocení proveditelnosti ex-post evaluací*. Výstupy Projektu mohou Zadavateli pomoci k plánování dalších evaluací prioritních os operačních programů z období 2007–2013, které jimi nebyly dostatečně pokryty.

Zpráva je zpracována v návaznosti na průběžné schůzky zástupců Ministerstva pro místní rozvoj (dále také jako „Zadavatel“) s členy týmu Ernst & Young, s.r.o. (dále také jako „EY“), kde byl diskutován formát výstupů Projektu a jednotlivá zjištění.

Mezi výstupy Projektu, které byly předány Zadavateli, patří:

- ▶ Závěrečná zpráva
- ▶ Technická zpráva
- ▶ Seznam evaluačních zpráv a informace k zařazení / vyřazení zpráv z analýzy
- ▶ Souhrn dopadů intervencí, které byly uvedeny ve vybraných evaluačních zprávách
- ▶ Schéma dopadů z evaluačních zpráv v programu Tableau
- ▶ Přehled vybraných evaluačních zpráv v kontextu operačních programů, alokací, indikátorů a národního strategického referenčního rámce (NSRR).
- ▶ Vyhodnocení proveditelnosti ex-post evaluací u nepokrytých oblastí
- ▶ Webové rozhraní pro ilustraci výsledků „text mining“ metody.

Projekt probíhal od prosince 2016 do března 2017 a tým EY ve spolupráci se Zadavatelem realizoval zejména následující aktivity:

- ▶ Seznámení se s dokumenty a evaluačními zprávami poskytnutými Zadavatelem
- ▶ Identifikace chybějících evaluačních zpráv
- ▶ Komunikace s Řídicími orgány – sběr chybějících evaluačních zpráv a hodnocení kvality evaluačních zpráv
- ▶ Analýza dostupných evaluačních zpráv pomocí metody „text mining“
- ▶ Identifikace relevantních evaluačních zpráv
- ▶ Zpracování závěrů a informací vybraných evaluačních zpráv
- ▶ Vytvoření map sebraných poznatků v kontextu operačních programů, indikátorů a alokací.

Hlavními zpracovateli Projektu byli:

Romana Smetánková – vedoucí realizačního týmu

.....
Podpis

Realizační tým:

- Petr Krucký
- Anna Krejčová
- Jáchym Růžička
- Tereza Marková
- Michal Ambler

18.4.2017

Metodologie Projektů

Na základě domluvy se Zadavatelem jsme v rámci Projektů využili především následující metody, jejichž podrobný popis je uveden ve Vstupní zprávě:

- ▶ Desk research¹
- ▶ CAWI²
- ▶ Text mining.³

Desk research byl použit v několika fázích projektu a to především v rámci:

- ▶ Úvodní fáze, při identifikaci relevantních evaluačních zpráv
- ▶ Realizační fáze, během analýzy dopadů vybraných evaluačních zpráv.

Metoda CAWI byla využita při oslovení Řídících orgánů (ŘO). ŘO jsme požádali o zhodnocení kvality a platnosti závěrů u jimi zadaných evaluačních zpráv.

Text mining jsme aplikovali na všechny strojově čitelné a dostupné evaluační zprávy z poskytnutého seznamu souběžně s dalšími aktivitami Projektů.⁴ Prezentace metody a výsledků proběhla u Zadavatele dne 16. března 2017.

Identifikace relevantních evaluačních zpráv

Relevantní evaluační zprávy byly vybrány na základě seznamu, který byl poskytnut Zadavatelem v úvodu Projektů. Seznam se skládal z evaluačních zpráv dostupných v Knihovně evaluací na stránkách Zadavatele ([zde](#)).⁵ Seznam evaluací obsahoval **553 evaluačních zpráv** (původní seznam od Zadavatele jsme rozšířili o evaluace, o kterých nás informovali zástupci operačních programů a které v seznamu nebyly uvedeny).

Na začátku Projektů jsme zprávy rozřadili do skupin dle zaměření evaluace, viz Graf č. 1 níže. Pro další potřeby projektu jsme využili zprávy věnující se dopadům a indikátorům. Z evaluačních zpráv se 25 % týkalo dopadů a indikátorů, tj. 141 zpráv z celkového počtu 553.

Zprávy, které jsme pro potřeby Projektů nevyužili, byly nejčastěji evaluace procesní (77x), evaluace zkoumající analýzu pokroků (62x) a evaluace zaměřené na absorpční kapacitu (50x). Další vyřazené evaluace byly zaměřeny např. na publicitu nebo se jednalo o ex-ante evaluace. Zprávy, které se netýkaly relevantního období nebo závěry byly již neaktuální, byly také vyřazeny (zprávy z let 2008 / 2009). Na základě tohoto kritéria bylo celkem vyřazeno 42 evaluací. Četnost jednotlivých typů evaluací je zobrazena v Grafu č. 1 níže.

---

¹ Desk research – metoda zahrnuje identifikaci a sběr relevantních a dostupných dokumentů a podkladů k programům, které jsou následně podrobeny základní analýze.

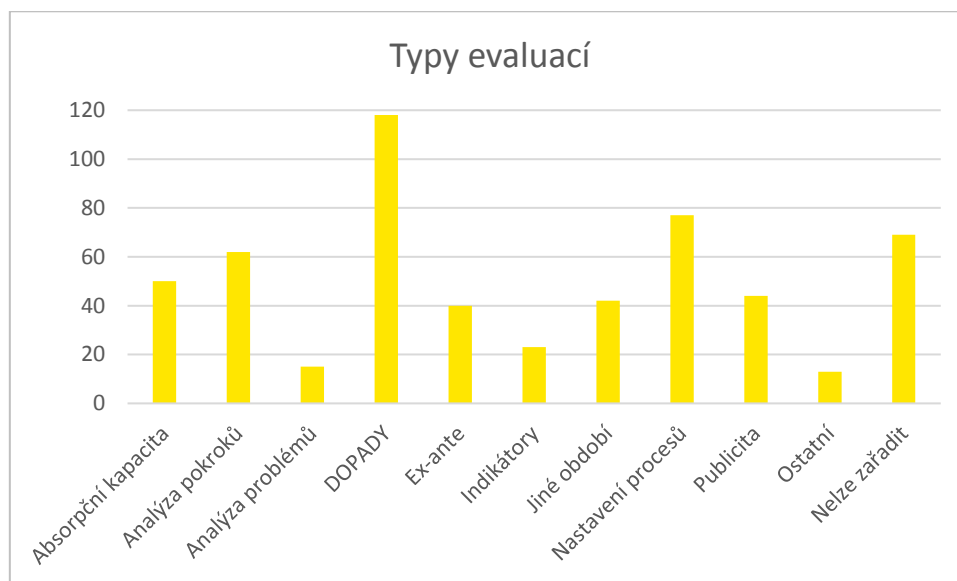
² CAWI – dotazníkové šetření prováděné pomocí počítače, především v případech většího množství respondentů

³ Text mining – metoda vytvoření kvantitativních i kvalitativních analýz pro strojové získávání informací z nestructurovaného textu.

⁴ Jednalo se tedy nejen o dopadové evaluace, ale do text miningu byly zahrnuty i procesní evaluace, evaluace indikátorů a další typy poskytnutých evaluací.

⁵ Knihovna evaluací, MMR, <https://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Narodni-organ-pro-koordinaci/Evaluace/Knihovna-evaluaci>.

Graf 1 Četnost jednotlivých typů dodaných evaluací

n (počet evaluačních zpráv)= 553

Zprávy týkající se dopadů a indikátorů (celkem 141 zpráv) jsme posoudili z hlediska kvality, období zpracování a relevantnosti obsahu evaluační zprávy k cílům analýzy. Mnoho z těchto zpráv nebylo dostatečně zaměřeno na hodnocení dopadu.

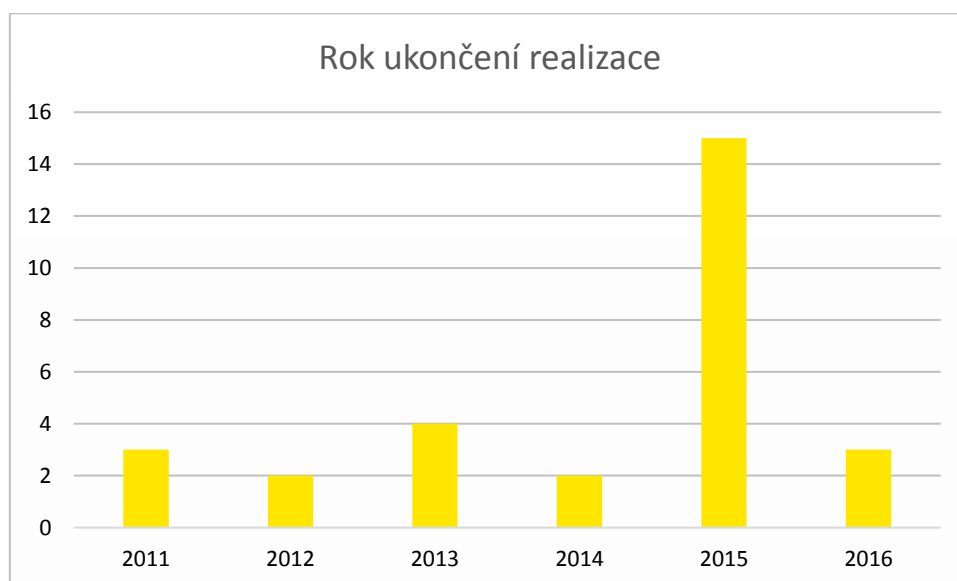
Ze zbývajících dopadových evaluací pak byly vybírány pouze ty evaluace, ve kterých měl zjištěný dopad přímou vazbu na cílové skupiny a nebyl založen pouze na analýze monitorovacích indikátorů. Dalším důvodem k vyřazení byla nedostatečná kvalita a rozsah dat, které byly použity pro tvorbu závěrů evaluace. V této fázi bylo přihlédnuto ke specifickému kontextu daného operačního programu a realizovaných projektů (např. v rámci OPD tak byla zahrnuta evaluace zaměřená na nízký počet projektů, jelikož v OPD byl realizován spíše nízký počet rozsáhlých projektů).

Bylo vybráno 29 evaluačních zpráv, jež měly dostatečnou kvalitu a relevanci pro Projekt (vznikem evaluace, zaměřením, mírou detailu) a které byly posléze detailně analyzovány a popsány. Důraz byl kladen na logické a kauzální provázání použitých dat a výsledků.⁶ Kompletní seznam evaluací vstupujících do analýzy a důvody jejich vyřazení lze nalézt v příloze závěrečné zprávy.

Nejvíce z vybraných evaluací bylo dokončeno v roce 2015. U některých evaluací pak nebyla explicitně stanovena doba ukončení realizace, avšak na základě uváděných dat bylo období realizace evaluace vyhodnoceno jako relevantní. V následujícím grafu jsou uvedeny počty zahrnutých evaluací pro jednotlivé roky.

⁶ Vyloučeny tak byly např. evaluace, které pouze na základě monitorovacího indikátoru plochy nově vybudovaných objektů pro zájmové a volnočasové aktivity uváděly dopad zlepšení kulturních a volnočasových aktivit obyvatel.

Graf 2 Rok ukončení realizace zahrnutých evaluací

n= 29

Vytvoření mapy existujících poznatků

Vybrané evaluační zprávy jsme analyzovali z hlediska regionu pokrytého evaluační zprávou, míry detailu zpracování zprávy, rozsahu hodnocení oblasti a postupu hodnocení. Dále jsme v rámci našich výstupů uvedli i dopady, závěry a doporučení uvedené v evaluačních zprávách.

Oslovili jsme zadavatele evaluací, aby zhodnotili kvalitu vybraných zpráv a míru platnosti závěrů evaluace. Jejich odpovědi jsme zahrnuli do našeho výstupu *Souhrn dopadů* (sloupce N, O).

Vybrané evaluační zprávy a v nich uvedené dopady jsme dále zpracovali do přehledů spolu s přiřazením k operačním programům, prioritním osám, prioritním oblastem, alokacím a indikátorům s uvedením cílových a dosažených hodnot. Vše jsme přiřadili i k prioritním cílům a dílčím cílům Národního strategického referenčního rámce (NSRR) a propojili v tabulce (*Přehled evaluačních zpráv v kontextu OP, alokací, indikátorů a NSRR*).

Úroveň evaluací a vypovídací hodnota jejich závěrů se napříč jednotlivými operačními programy lišily. Některé oblasti byly ve větší míře pokryty kontrafaktuálními dopadovými evaluacemi (např. OPPI), u dalších operačních programů kontrafaktuální evaluace pokrývaly pouze vybrané prioritní osy, zatímco zbylé prioritní osy byly analyzovány srovnáním před a po nebo sebehodnocením příjemců/cílových skupin (např. OP ŽP nebo OP LZZ). U další skupiny operačních programů byly evaluace založeny především na srovnání před a po s využitím kontrafaktuální evaluace pouze u vybraných ukazatelů (např. OPD, část ROP). U programu OP VaVpl byl k dispozici nízký počet evaluací, které byly založeny na srovnání před a po nebo využívaly pro demonstraci dopadu případové studie. Ostatní operační programy nelze vhodně zařadit mezi uvedené skupiny a je tak nutné přihlídnout k hodnocení kvality zpracování, které je uváděno u každé zahrnuté evaluace.

Oblasti

V rámci projektu byly identifikované evaluační zprávy popisující dopady v následujících oblastech:

- ▶ Životní prostředí
- ▶ Podnikání a inovace
- ▶ Zaměstnanost
- ▶ Cestovní ruch a kultura
- ▶ Vzdělávání
- ▶ Výzkum a vývoj
- ▶ Doprava
- ▶ Veřejná správa.

Životní prostředí

Oblast životního prostředí byla v programovém období 2007-2013 zacílena zejména Operačním programem Životní prostředí, který byl druhým největším operačním programem s ohledem na celkovou alokaci finančních prostředků. Během implementace programu bylo možné využít následující prioritní osy (mimo technické pomoci) na dotace:⁷

- ▶ **PO1 – Vodohospodářská infrastruktura a snižování rizika povodní**
- ▶ **PO2 – Zlepšování kvality ovzduší**
- ▶ PO3 – Udržitelné využívání zdrojů energie
- ▶ PO4 – Odpadové hospodářství a odstraňování starých ekologických zátěží
- ▶ PO5 – Omezování průmyslového znečištění a environmentálních rizik
- ▶ PO6 – Zlepšování stavu přírody a krajiny
- ▶ **PO7 – Environmentální vzdělávání, poradenství a osvětu.**

V rámci identifikovaných evaluačních zpráv byly popsány zejména dopady na oblast (i) znečištění vody, (ii) znečištění vzduchu, (iii) vodohospodářskou infrastrukturu a snižování rizika povodní a (iv) environmentálního vzdělávání, poradenství a osvěty. Evaluace v oblasti životního prostředí většinou využívaly srovnání stavu před a po a v případě kvality ovzduší byla využita kontrafaktuální dopadová evaluace (dále jen CIE).

V rámci prioritní osy 1 – Vodohospodářská infrastruktura a snižování rizika povodní, respektive v rámci oblasti podpory 1.1, byly podporovány projekty ke snížení znečištění vod. V rámci prioritní osy 1 bylo možné podporovat zejména:

- ▶ Výstavbu a intenzifikaci čistíren odpadních vod v aglomeracích nad 2 000 ekvivalentních obyvatel (EO) a v aglomeracích pod 2 000 EO, které se nacházejí v územích vyžadujících zvláštní ochranu.
- ▶ Výstavbu a rekonstrukci kanalizací sloužících veřejné potřebě v aglomeracích nad 2 000 EO a v aglomeracích pod 2 000 EO v územích vyžadujících zvláštní ochranu.
- ▶ Technická opatření ke snížení vypouštění zvlášť nebezpečných látek z průmyslových zdrojů znečištění.
- ▶ Biologická a technická opatření na snížení eutrofizace povrchových vod, včetně tvorby digitálních mapových podkladů v oblasti rizikosti vnosu látek způsobujících eutrofizaci vod.

Celková alokace prioritní osy 1 byla 38,2 mld. Kč.

Pro prioritní osu 1 byl relevantní odborný článek Ota Potluky a Jana Brůhy „**Plnění ambiciózních cílů po kapkách: evaluace dopadů environmentálních investic na kvalitu vod**“,⁸ který se zaměřil na analýzu vlivu zavádění čistíren odpadních vod v povodí Vltavy. Analyzován byl vliv čistíren na znečištění povrchových vod v období 2007–2014. Evaluace analyzovala robustní data (data z monitorovacího systému, data Povodí Vltavy, databáze CEDR II a ČSÚ) a její kvalita byla vyhodnocena jako vysoká. Na základě kritérií vzdálenosti čistíren odpadních vod od sběrných míst a dále minimálně 6 měsíčního odstupu sběru dat od uvedení čistírny do provozu bylo z celkového počtu 1 121 projektů vybráno 41 vyhovujících projektů. U všech 41 hodnocených projektů byl identifikován pozitivní vliv čistíren na kvalitu povrchových vod. Konkrétně pak byly kvantifikovány následující dopady výstavby čistíren:

- ▶ Snížení koncentrace fosforu na sledovaném území o 8 % v letech 2007-2014.

⁷ Prioritní osy pokryté zařazenými evaluacemi jsou zvýrazněny tučným písmem.

⁸ POTLUKA, Ota. BRŮHA, Jan. SLAVÍKOVÁ, Lenka (2016). Plnění ambiciózních cílů po kapkách: evaluace dopadů environmentálních investic na kvalitu vod. Evaluační teorie a praxe 4 (1): 1-17.

- ▶ Snížení koncentrace fosforečnanů na sledovaném území o 11,5 % v letech 2007-2014.

Snížení koncentrace znečištění se u sledovaných projektů významně lišilo. U některých čističek odpadních vod byl identifikován pokles sledovaných znečištění v řádech procent, u jiných projektů se jednalo o desítky procent. Tyto rozdíly byly podle autorů evaluace způsobeny odlišnou vzdáleností čistíren od sběrných míst a také dalšími faktory ovlivňujícími kvalitu vody v povodí.

Prioritní osa 2 – Zlepšování kvality ovzduší byla zaměřena na zlepšování kvality ovzduší a snižování emisí. V této prioritní ose byly podporovány intervence jako např. rekonstrukce spalovacích a nespalovacích zdrojů vedoucí ke snížení emisí nebo pořízení či výstavbu zdrojů s nízkým negativním dopadem na kvalitu vzduchu.

Prioritní ose 2 se věnovala další evaluace Jana Brůhy a Ota Potluky „**Evaluace dopadů veřejných výdajových programů na kvalitu ovzduší**“,⁹ publikovaná v roce 2015. V rámci této evaluace byla sledována data ČHMÚ za roky 2006-2013 a údaje z monitorovacího systému (v letech 2007-2013) týkající se alokace a geografického rozmístění projektů PO 2 po ČR. Evaluace se konkrétně věnovala změnám vybraných polutantů na Ostravsku. Do Moravskoslezska směřovalo podle článku 41 % veškerých investic v rámci PO 2.

Podle závěrů evaluace však ve srovnání se zbytkem ČR nedošlo na Ostravsku ke zlepšení situace, ale v relativním srovnání naopak k mírnému zhoršení. Efektivita intervencí projektů v rámci PO 2 tak byla na Ostravsku podle evaluace nižší než v ostatních regionech. Podle autorů evaluace by však bylo vhodné provést opětovné statistické testování s daty za roky 2014-2016, jelikož intenzita podpory se na konci programového období zvyšuje.

Pro **prioritní oblast 7 – Environmentální vzdělávání, poradenství a osvěta** bylo cílem podpory vybudování plošné a dostupné sítě center environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty, informačních center a environmentálních poraden. V rámci prioritní osy 7 byly podporovány projekty zaměřené zejména na následující oblasti:

- ▶ Nákup, výstavba a rekonstrukce objektů center a poraden
- ▶ Technické vybavení center a poraden investičního charakteru
- ▶ Tvorbu materiálů a pomůcek investičního charakteru.

Celková alokace pro prioritní osu byla 1,8 mld. Kč.

Na oblast environmentálního vzdělávání byla zpracována evaluace **Srovnávací analýza stávajícího stavu projektů se stavem z roku 2010 a analýza dopadů PO7 na stav EVVO v ČR**. Tato zpráva se zabývala vyhodnocením dopadů dotací pro environmentální vzdělávání, poradenství a osvětu a byla vytvořena v období 5-11/2015. Evaluace kombinovala dvě dotazníková šetření doplněná o kvalitativní rozhovory. návratnost se u jednotlivých šetření významně lišila, část identifikovaných změn vychází ze sebehodnocení zástupců projektů a k tomuto faktu je u identifikovaného dopadu nutné přihlížet. Zadavatelem byla kvalita zpracování evaluace hodnocena jako vysoká, zjištěné výsledky jsou pak částečně aktuální dodnes.

Zpráva vyhodnotila, že podpora měla pozitivní dopad na stabilizaci sektoru environmentálního vzdělávání ve sledovaném období 2008-2015. Díky zvýšení kapacit vzdělávacích středisek a zvýšení počtu kvalifikovaných zaměstnanců se zvýšila dostupnost a kvalita služeb těchto zařízení. Konkrétní výstupy a výsledky byly následující:

---

⁹ BRŮHA, Jan. POTLUKA, Ota (2015). Evaluace dopadů veřejných výdajových programů na kvalitu ovzduší. *Evaluační teorie a praxe* 3 (2): 61-78.

- ▶ Růst prostorových kapacit středisek EVVO (Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta) – plocha vnitřních prostor, které mají jednotlivá střediska k dispozici pro EVVO, je celkově stabilizovaná, resp. mírně se zvyšuje, významně však vzrostla u středisek podpořených z OPŽP, PO 7.
  - ▶ Z testovaného vzorku středisek EVVO (34) jich 32 % disponuje vnitřními prostorami o výměře větší než 500 m² (v roce 2008 to bylo 26 %), 44 % prostorami o výměře 100 až 499 m² (v r. 2008 40 %) a 24 % prostorami o výměře menší než 100 m² (v roce 2008 to bylo 33 %), u vzorku středisek podpořených z PO7 65 % organizací disponuje vnitřními prostorami o výměře větší než 500 m² a 35 % prostorami o výměře 100 až 499 m².
- ▶ Zvýšení množství kvalifikovaných odborníků v rámci EVVO – u středisek, pro něž existuje srovnatelný údaj i z roku 2008 (jednalo se celkem o 26 středisek), došlo ke zvýšení počtu odborných úvazků na 176 % stavu v roce 2008. Průměrný počet úvazků na jedno středisko činil v průzkumu z roku 2015 4,72 oproti 1,99 v roce 2008.

Podnikání a inovace

Operační program Podnikání a inovace

Oblast podnikání a inovací byla ve sledovaném programovém období zacílena na celorepublikové úrovni zejména Operačním programem Podnikání a inovace (OPPI). Cílem operačního programu bylo zvýšení konkurenceschopnosti sektoru průmyslu a služeb a rozvoj podnikání, udržení přitažlivosti České republiky, regionů a měst pro investory, podpora inovací, stimulace poptávky po výsledcích výzkumu a vývoje, komercializace výsledků výzkumu a vývoje, podpora podnikatelského ducha a růstu hospodářství založeného na znalostech pomocí kapacit pro zavádění nových technologií a inovovaných výrobků, včetně nových informačních a komunikačních technologií. Během implementace programu bylo možné využít následující prioritní osy (mimo technické pomoci) na dotace pro:

- ▶ PO1 – Vznik firem
- ▶ **PO2 – Rozvoj firem**
- ▶ PO3 – Efektivní energie
- ▶ **PO4 – Inovace**
- ▶ **PO5 – Prostředí pro podnikání a inovace**
- ▶ PO6 – Služby pro rozvoj podnikání.

Relevantní evaluační zprávy se zaměřily zejména na vyhodnocení dopadů v prioritních osách 2, 4 a 5. V rámci evaluací byly metody CIE využity pro vybrané podnikové ukazatele a pro tvorbu závěrů byly provedeny i kvalitativní rozhovory a dotazníkové šetření žadatelů, externích hodnotitelů a příjemců pro vyhodnocení dopadu realizace vlastních projektů.

Cílem prioritní osy 2 bylo zvýšit konkurenceschopnost podniků zaváděním nových výrobních technologií, zintenzivnit rozvoj informačních a komunikačních technologií a služeb pro podnikání. Cílem prioritní osy 4 bylo posílit inovační aktivity podniků (zavádění inovací technologií, výrobků a služeb) a cílem prioritní osy 5 bylo povzbudit spolupráci sektoru průmyslu se subjekty z oblasti výzkumu a vývoje, zkvalitnit infrastrukturu pro průmyslový výzkum, technologický vývoj a inovace, zefektivnit využití lidského potenciálu v průmyslu a zkvalitnit podnikatelskou infrastrukturu.

V rámci PO 4 a PO 5 byla pro OPPI jako relevantní evaluační zpráva identifikováno **Vyhodnocení ekonomických efektů a nastavení podmínek výzev programů podpory OPPI Inovace, Potenciál, Spolupráce**. Evaluace byla konkrétně zaměřena na oblast podpory 4.1 Zvyšování inovační výkonnosti podniků a 5.1 Platformy spolupráce. Evaluace byla zpracována v období 2–4/2011 metodou CIE podnikových ukazatelů a zjištěné dopady mají vysokou vypovídací hodnotu. Závěry evaluace popisují konkrétní dopady a změny situace v podpořených podnicích, které byly v letech 2008 a 2009 podpořeny z OPPI. V rámci evaluace byly identifikovány následující výsledky a dopady:

- ▶ Zvýšení diverzifikace produkce
  - ▶ Program Inovace: 91 % respondentů evaluace uvedlo, že byl zaveden nový produkt na trh a zvýšilo se zastoupení nových produktů na celkových tržbách (12 % v roce 2009 a 14 % v roce 2010).
  - ▶ Program Spolupráce: K zavedení nového produktu došlo u 47 % podniků podpořených klastrů a zastoupení nových produktů na celkových tržbách v letech 2009 a 2010 představovalo 14 % celkových tržeb.
  - ▶ Program Potenciál: 93 % zkoumaných podniků vyvíjí nebo vyvine nový produkt.
- ▶ Zvýšení výrobní kapacity
  - ▶ Program Inovace: Díky investici stoupla u zkoumaných podniků výrobní kapacita o 25 % a objem výroby byl v roce 2010 vyšší o 24 % oproti roku před realizací projektu.
- ▶ Zvýšení kvality výroby

- ▶ Program Inovace: Ke zlepšení kvality nabízených produktů došlo u 61 % oslovených podniků.
- ▶ Program Spolupráce: Účast podniků na aktivitách klastru pomohla zvýšit kvalitu produktů v 46 % případů (a u 42 % respondentů toto nebylo zaměřením projektu).
- ▶ Efektivita produkce u podpořených podniků
  - ▶ Program Inovace: Průměrná úspora času dosáhla u podpořených projektů 22 %.
  - ▶ Program Potenciál: U 71 % zkoumaných podpořených projektů byla zvýšena produkční kapacita.
- ▶ Zvýšená konkurenceschopnost u podpořených podniků a zlepšení jejich přístupu na trh
  - ▶ Program Inovace: 61 % tázaných podniků uvedlo, že se jim podařilo získat konkurenční výhodu, 48 % respondentů uvedlo, že se jim konkurenceschopnost podařilo zajistit pomocí snížení cen výrobků a služeb, 77 % uvedlo důvod pro zvýšení konkurenceschopnosti zvýšení kvality nabízených produktů.
  - ▶ Program Spolupráce: 40 % respondentů potvrdilo, že díky jejich participaci na aktivitách podporovaných klastrů se podnikům podařilo udržet krok s konkurencí, a dalších téměř 40 % rovněž uvedlo, že se jim podařilo získat konkurenční výhodu.
  - ▶ Program Potenciál: 85 % příjemců uvedlo, že podpora jim pomohla získat konkurenční výhodu na trhu a dokonce 100 % respondentů souhlasilo s tvrzením, že konkurenční výhodu daný podnik získal prostřednictvím zvýšení kvality produktů.
- ▶ Snížení fluktuace / propouštění zaměstnanců v podpořených podnicích (oproti nepodpořeným podnikům)
  - ▶ Program Inovace: Investice přispěly dle dotazníkového šetření ke vzniku pracovních míst u 43 % případů.
  - ▶ Program Potenciál: Navzdory celkové tendenci snižování počtu zaměstnanců (v době trvání hospodářské krize) vznikla v souvislosti s projekty nová pracovní místa u 89 % příjemců. Průměrně se jedná o čtyři pracovní místa. Na základě dotazníkového šetření lze předpokládat, že podpořené projekty propad zaměstnanosti utlumily.
- ▶ Spolupráce s odbornými institucemi
  - ▶ Program Spolupráce: 67 % podniků kooperovalo v rámci své účasti na klastru se vzdělávacími institucemi a 55 % podniků spolupracovalo v rámci své účasti na klastru s vědecko-výzkumnými institucemi.
  - ▶ Program Potenciál: 52 % respondentů v rámci projektů spolupracovala se vzdělávacími nebo vědecko-výzkumnými institucemi.

V rámci PO 2 a 5 pak pro oblasti podpory 2.2 Podpora nových výrobních technologií, ICT a vybraných strategických služeb a oblast podpory 5.3 Infrastruktura pro podnikání byla zpracována evaluace „**Vyhodnocení ekonomických efektů a nastavení podmínek programů podpory Nemovitosti a Rozvoj OPPI**“. Evaluace byla rovněž zpracována v období února až dubna 2011 a zaměřila se na konkrétní dopady v oblastech diverzifikace a kvality výroby, nárůstu investic, zaměstnanosti nebo zavádění nových technologií. Stejně jako u předchozí evaluace byly využity metody CIE vybraných podnikových ukazatelů spolu s dotazníkovým šetřením. Konkrétní dopady a výsledky u podpořených podniků byly podle evaluační zprávy ve sledovaném období 2007–2009 následující:

- ▶ Zavádění nových technologií
  - ▶ V šetřené populaci 194 podpořených podniků bylo ve sledovaném období zavedeno 770 nových technologií (jednalo se o cca 25 % veškerých technologií podpořených podniků), zavedení technologií pak přispělo ke zvýšení výrobní kapacity.
- ▶ Nárůst diverzifikace produktů
  - ▶ Program podpory Rozvoj: 96 % respondentů (zástupců firem) uvedlo pozitivní vliv podpory na diverzifikaci výroby.
  - ▶ Program podpory Nemovitosti: Nárůst byl identifikován u 76 % dotazovaných zástupců podpořených podniků.

- ▶ Menší dopad krize na podpořené podniky
  - ▶ Program podpory Rozvoj: Ve sledovaném období poklesly tržby podpořených podniků o 23 %, ve srovnání s nepodpořenými podniky (pokles o 30 %) tak podpora zmírnila negativní dopady krize.
- ▶ Zvýšení podílu na trhu
  - ▶ Podpořené podniky dokázaly v roce 2008 navýšit svůj podíl na trhu a v roce 2009 byl dosažen vyšší podíl stabilní.
- ▶ Zvýšení objemu výroby
  - ▶ Program podpory Rozvoj: Zvýšení objemu uvedlo 71 % respondentů.
  - ▶ Program podpory Nemovitosti: Zvýšení objemu uvedlo 68 % respondentů.
- ▶ Nárůst realizace investic
  - ▶ Podle evaluace by v případě absence podpory v obou programech podpory došlo k cca polovičnímu objemu realizovaných investic.
- ▶ Zvýšení interní sociální zodpovědnosti firem, které se projevilo zvýšením BOZP bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) nebo lepším sociálním zázemím pro zaměstnance.
- ▶ Zvýšení externí sociální zodpovědnosti – došlo ke zvýšení úpravy okolí podniku, sponzorství veřejných nebo neziskových organizací nebo přispívání na občanskou vybavenost dotčené komunity.
- ▶ Snížení ekologického dopadu
  - ▶ Program podpory Rozvoj: U podpořených podniků došlo ke snížení odpadovosti (potvrdilo 88 % respondentů) a snížení hlučnosti (71 % respondentů).
- ▶ Pozitivní dopad podpory na zaměstnanost
  - ▶ Program podpory Nemovitosti: V roce 2009 byl u podpořených podniků evidován pokles zaměstnanosti o 10 % (ve srovnání s nepodpořenými podniky, ve kterých byl identifikován propad o 20 %), podpora tedy přispěla k nižšímu propadu zaměstnanosti.

Pro oblast podpory 2.2 byla jako relevantní dále identifikována evaluace **Vyhodnocení ekonomických efektů a nastavení podmínek programu podpory ICT a strategické služby**, jež byla realizována v období 2-4/2011 za využití dotazníkového šetření s žadateli, příjemci a externími hodnotiteli. U vybraných podnikových ukazatelů byla dále provedena CIE. V rámci této oblasti podpory směřovaly intervence nejčastěji na rozvoj IS/ICT řešení (informační systémy, informační a komunikační technologie). V závěrečné zprávě jsou uvedeny následující dopady projektů:

- ▶ Zvýšení efektivity produkce (racionalizace výrobních procesů, zavádění projektového a strategického řízení).
- ▶ Diverzifikace odbytu: u podpořených podniků došlo ke zvýšení podílu tržeb ze zahraničí o 13 %.
- ▶ Zvýšení zaměstnanosti: ve sledovaných podnicích došlo ve sledovaném období 2007-2010 ke zvýšení zaměstnanosti průměrně o 22–24 %.

Celému OPPI se dále věnuje případová studie **Czech Republic Operational Programme ERDF 2007-2013 Enterprise and Innovation: Case Study**, jež byla Evropskou komisí publikována v srpnu 2015 jako součást ex post evaluace ERDF. Tato případová studie využívá data z monitorovacího systému a výročních zpráv OPPI. Do meta-analýzy byly dále zahrnuty relevantní studie a evaluace (mj. i CIE) a bylo provedeno 19 rozhovorů se zástupci řídicího orgánu, příjemci nebo externími hodnotiteli. Evaluace tedy částečně vychází z 3 již uvedených evaluací. V rámci této studie byly identifikovány následující výstupy a dopady intervencí OPPI:

- ▶ V OPPI bylo celkem vytvořeno přes 35 tisíc pracovních míst (z toho 4 619 ve výzkumu a vývoji) v rámci téměř 12 tisíců projektů (hlavní výstupy podle monitorovacích indikátorů).
- ▶ Celková produkce podpořených podniků vzrostla o 24 % (první měření proběhlo v roce před implementací projektu, druhé srovnávací období není ve zprávě obsaženo, ale meta-evaluace odkazuje na analýzu vydanou v roce 2013), avšak u tohoto výsledku je nutné přihlídnout

k ekonomickému vývoji (u části podpořených podniků probíhalo počáteční měření během ekonomické krize).

- ▶ Zvyšování kvality realizovaných projektů během programového období (zjištěno na základě strukturovaných rozhovorů).

Regionální operační programy

V rámci regionálních operačních programů, které byly zaměřeny na vybraná území v ČR, pak byla podpora v rámci oblasti Podnikání a inovace zaměřena zejména na zlepšení podnikatelského prostředí v regionech.

V rámci regionálního operačního programu Severovýchod (ROP SV) byly podnikatelské aktivity podpořeny v prioritní ose 4 – Rozvoj podnikatelského prostředí. Cílem bylo podpořit rozvoj infrastruktury pro podnikání (podpora projektů zaměřených na revitalizaci brownfields) a podpořit rozvoj spolupráce firem se středními školami, učilišti (a dalšími regionálními vzdělávacími institucemi) a úřady práce.

Pro oblasti **podnikání a inovace** byly identifikovány pozitivní výsledky u podpořených podniků v oblastech produkce a kapacit, konkurenceschopnosti a rozvoje inovací, ale byla zaznamenána i lepší spolupráce firem a vzdělávacích organizací a pozitivní vliv na nezaměstnanost. Zlepšení oblasti podnikání potvrdila i evaluační zpráva regionálního programu (ROP SV).

Region Severovýchod

Část evaluační zprávy **Hodnocení dopadů realizovaných projektů v rámci Regionálního operačního programu NUTS II Severovýchod na region soudržnosti Severovýchod** byla zaměřená i na výsledky v oblasti podnikání (rozvoj podnikatelského prostředí), a to v krajích Libereckém, Královehradeckém a Pardubickém. Zpráva byla realizována v době 8–11/2015.

Evaluační zpráva porovnávala data z období 2004 až 2014 (jednalo se o analýzu veřejně-politických dokumentů formou desk research a analýzu dat veřejných institucí jako je např. ČSÚ, ČNB, MPSV nebo MD ČR) za účelem zjištění dopadu realizovaných intervencí. V regionu SV bylo k říjnu 2015 ukončeno celkem 79 projektů v oblasti rozvoje podnikatelského prostředí. Kromě obvyklých metod sběru dat bylo využito expertního panelu a vytvořena teorie změny intervencí. Kvalita provedení evaluace byla jejím zadavatelem hodnocena jako vysoká, závěry evaluace jsou pak podle šetření stále platné.

V regionu Severovýchod byla u podpořených firem zaznamenána intenzivnější spolupráce se vzdělávacími institucemi a došlo k následnému zlepšení situace zaměstnanosti absolventů. Spolupráce firem a škol se např. v oblasti automobilového průmyslu nebo strojírenství se projevila vybavením škol novými pomůckami a stroji, které odpovídaly aktuálním požadavkům zaměstnavatelů. Absolventi podpořených škol tak byli díky intervenci lépe připraveni pro praxi a byla zvýšena jejich zaměstnatelnost. Vzhledem k navýšení počtu výzkumných středisek byl dále zvýšen inovační potenciál regionu. Konkrétní výstupy a výsledky byly následující:

- ▶ Intenzivnější spolupráce firem se vzdělávacími institucemi a následný pokles nezaměstnanosti jejich absolventů v regionu Severovýchod – pokles nezaměstnaných absolventů z celkového počtu všech nezaměstnaných v regionu SV z 10,8 % (2004) na 6,3 % (2014). V rozhovorech s firmami bylo potvrzeno, že absolventi škol, které byly podpořeny v oblasti odborného vzdělávání, mají jednoznačně výhodu oproti jiným absolventům, neboť jsou lépe připraveni pro praxi a snadněji získávají práci. Díky realizovaným projektům byla podle závěrů evaluace snížena nezaměstnanost absolventů v regionu.
- ▶ Zvýšení inovačního potenciálu regionu Severovýchod – počet pracovišť výzkumu a vývoje se mezi lety 2005–2013 navýšil ze 1,7 na 2,6 pracovišť na 10. tis. obyvatel v regionu SV (výraznější nárůst oproti celorepublikovému trendu, tj. z 2 na 2,6 pracovišť na 10 tis. obyvatel).

Zaměstnanost

Klíčovým programem pro oblast zaměstnanosti v programovém období 2007–2013 byl Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost (OP LZZ). Globálním cílem programu bylo zvýšit zaměstnanost a zaměstnatelnost lidí v ČR na úroveň průměru 15 nejlepších zemí EU. Tohoto cíle mělo být dosaženo prostřednictvím následujících prioritních os:

- ▶ **PO1 – Adaptabilita**
- ▶ **PO2a – Aktivní politika trhu práce (Konvergence)**
- ▶ PO2b – Aktivní politika trhu práce (Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost)
- ▶ **PO3 – Sociální integrace a rovné příležitosti**
- ▶ **PO4a – Veřejná správa a veřejné služby (Konvergence)¹⁰**
- ▶ **PO4b – Veřejná správa a veřejné služby (Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost)¹⁰**
- ▶ PO5a – Mezinárodní spolupráce (Konvergence)
- ▶ **PO5b – Mezinárodní spolupráce (Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost).**

Jako hlavní pozitivní výsledek podpory byl identifikován **nárůst zaměstnanosti** u středních a velkých firem, dále zvýšení odborné kvalifikace, nárůst mezd a zlepšení „měkkých“ dovedností u zaměstnanců podpořených podniků, zvýšení zaměstnanosti žen s dětmi, nárůst ekonomické aktivity osob ohrožených na trhu práce prostřednictvím podpory sociálního a inkluzivního podnikání / vzdělávání. Evaluace pokrývající OP LZZ byly rozdílné, v jednom případě byla aplikována metoda CIE, ve většině případů se však jednalo o dotazníkové šetření srovnávající stav před a po realizaci projektů nebo šlo o analýzu dobré praxe projektů v OP LZZ.

V rámci prioritní osy 1 – Adaptabilita byly vyhodnoceny dopady intervence, které měly vést pomocí vzdělávání, adaptačních programů, využívání pružných forem organizace práce, posilování sociálního dialogu a podpory udržení zdravé pracovní síly ke zvýšení odborných znalostí, dovedností a kompetencí zaměstnanců a zaměstnavatelů a zvýšení adaptability zaměstnanců ohrožených nezaměstnaností a zaměstnavatelů restrukturalizovaných podniků.

Pro tuto PO byla zpracována evaluace „**Pilotní counterfactual impact evaluation OP LZZ oblast podpory 1.1**“ jež byla zpracována v období 3–12/2013. Tato evaluace se věnuje vlivu podpory Evropského sociálního fondu (ESF) na investice podniků do vzdělávání zaměstnanců, konkurenceschopnost podniků (tržby, zisk), fluktuaci zaměstnanců podniků a růst podniků vyjádřený nově vzniklými pracovními místy. Evaluace byla provedena metodami CIE (bylo využito jak metody difference-in-difference, tak regression discontinuity design). Srovnávání byli úspěšní i neúspěšní žadatelé a také subjekty, které se o podporu neucházely. Kvalita evaluace a vypovídací hodnotu jejich výsledků byla vyhodnocena jako vysoká.

Podpora v podobě financování mezd nebo dalšího vzdělávání umožňuje podle evaluace přesunutí investic podpořených firem do jiných oblastí, přičemž důsledkem je zvýšení konkurenceschopnosti a nárůst počtu zaměstnanců podpořených podniků. Druhou variantou vysvětlení mechanismu podpory je nábor nových zaměstnanců za peníze ušetřené v důsledku podpory OP LZZ. U vzdělávání měly firmy největší prospěch z podpory v případě vzdělávání v technických oblastech.

---

¹⁰ Informace k prioritní ose 4 – Veřejná správa jsou uvedeny níže v samostatné kapitole Veřejná správa.

V oblasti **zaměstnanosti a konkurenceschopnosti** byly identifikovány následující dopady podpory:

- ▶ Nárůst počtu zaměstnanců u podpořených firem – u velkých firem byl průměrný nárůst o 15,15 pracovních míst (celkem 5 454 pracovních míst), u středně velkých firem byl zjištěn průměrný nárůst o 7,95 pracovních míst (celkem 3 713 pracovních míst).

V oblasti **vzdělávání** uvádí evaluace následující výsledky a dopady:

- ▶ Zvýšení odborné kvalifikace zaměstnanců podpořených podniků (u 53 % projektů)
- ▶ Zvýšení příjmu zaměstnanců podpořených podniků (42 % projektů)
- ▶ Zvýšení motivace cílové skupiny k zapojení na trh práce (72 % projektů)
- ▶ Zlepšení „měkkých“ dovedností zaměstnanců v podpořených podnicích (57 % projektů)
- ▶ Vzdělávání v technických dovednostech a cizích jazycích mělo v rámci vzdělávání největší vliv na tržbu a hospodářské výsledky podpořených firem.

Další evaluací, která se věnovala OP 1.1, byla **Evaluace dopadu oblasti podpory 1.1 OP LZZ s využitím kvalitativních metod**, jež byla realizována v roce 2015. Tato evaluace se metodou případové studie věnovala především dopadům vybraných projektů v oblasti podpory 1.1. Evaluace popisuje kontext, překážky a dopad projektů, a kvalita jejího zpracování byla vyhodnocena jako mírně nadstandardní. Dopady projektů evaluační zprávy lze identifikovat v následujících oblastech:

- ▶ Zvýšení kvalifikační úrovně zaměstnanců: zvýšení či rozšíření kvalifikace bylo identifikováno u všech 43 případových studií zaměřených na vybrané projekty.
- ▶ Úspora nákladů (především na vzdělávání) byla identifikována u 40 % případových studií.
- ▶ Zvýšení kvality poskytovaných služeb a produktů, ve velké části však nastal efekt mrtvé váhy (podle autorů evaluace se pohybuje okolo 50 %).
- ▶ Zlepšení konkurenceschopnosti podpořené firmy v 58 % případových studiích (efekt mrtvé váhy vysoký, podle autorů se pohybuje kolem cca 70 %).
- ▶ Zlepšení komunikace a spolupráce ve firmě bylo jako nezamýšlený dopad identifikováno u 30 % šetřených projektů (nižší efekt mrtvé váhy, podle autorů 10–30 %).

V rámci prioritní osy 3 byly podpořeny projekty, jejichž cílem bylo zlepšení přístupu k zaměstnání a ke zvýšení udržitelné zaměstnanosti žen a udržitelného postupu žen v zaměstnání za účelem snížení segregace podle pohlaví na trhu práce. Dalším cílem bylo sladění pracovního a soukromého života (např. usnadnění přístupu k péči o děti a péči o závislé osoby).

V rámci prioritní osy měly být dále zaváděny mechanismy k boji proti diskriminaci v přístupu na trh práce a v profesním postupu a podpora kladného přístupu k rozmanitosti na pracovišti.

Na oblast rovných příležitostí žen a mužů na trhu práce a sladění pracovního a rodinného života byla zaměřena evaluační zpráva **Evaluace projektů zaměřených na vznik a provoz zařízení péče o děti předškolního věku (výzva A4 a B5)**. Tato zpráva byla zpracována v období 6/2012–2/2015 a hodnotila oblast podpory 3.4 OP LZZ. V rámci evaluace nebylo získáno dostatečné množství dat od kontrolní skupiny a namísto CIE tak bylo provedeno srovnání před a po realizaci projektů (kontrolní skupiny bylo využito pouze v jedné oblasti a to hodnocení účinnosti). Kvalita evaluace byla řídicím orgánem hodnocena jako vysoká a zjištěné výsledky jsou podle šetření stále platné.

Výzvy A4 a B5 byly vypsány v letech 2012–2013 a předmětem evaluace bylo 72 projektů (vstupní dotazník byl distribuován 437 podpořeným osobám).

Hodnocení se zaměřilo na efekty vzniku nových / podpory stávajících zařízení předškolní péče a jejich vliv na zvýšení zaměstnanosti, příjmu a sladování rodinného a pracovního života. Evaluační zpráva

popisuje obecně pozitivní dopady na výše zmíněné faktory u podpořené cílové skupiny, zejména pak u žen s malými dětmi (u mužů nebyl pozitivní vliv prokázán). V rámci evaluace jsou pak identifikovány následující výsledky a dopady u sledovaných projektů:

- ▶ Pro 60 % podpořených rodičů představovalo v době vstupu do projektu zařízení vybudované na základě podpory OP LZZ jedinou možnost kolektivního hlídání dětí.
- ▶ V průběhu implementace projektů byla identifikována pozitivní změna v zaměstnanosti matek u 70% podpořených žen (tj. přechod na větší úvazek nebo zisk zaměstnání).
- ▶ Zvýšení příjmu u podpořených matek v rámci sledovaných projektů (průměrný příjem před zapojením do projektu – 10 927 Kč, průměrný příjem v průběhu implementace – 15 318 Kč).
- ▶ Před začátkem projektu pracovaly ženy z cílové skupiny měsíčně průměrně 12,9 hodin, bezprostředně po nástupu dítěte do vytvořeného zařízení vzrostl průměrný počet hodin na 22,3 hodin za měsíc a v průběhu implementace dosáhl průměrný počet hodin hodnoty 25,5 odpracovaných hodin za měsíc.
- ▶ Zaplnění vytvořených kapacit zařízení se pohybovalo ve více než polovině projektů okolo 70 % (v rozmezí 5 %).

Prioritní osy 3, 2a a 5 jsou zaměřeny na podporu sociálního a inkluzivního podnikání. Na tuto oblast se zaměřila **Evaluace podpory sociálního a inkluzivního podnikání v OP LZZ**, jež byla zpracována v období 4/2013–12/2015. Evaluace kombinovala kvalitativní a kvantitativní metody (data o zaměstnání podpořených osob). Dopad byl zjišťován jak u samotné cílové skupiny, tak u sociálních podniků a zasažených třetích subjektů. Kvalitu evaluace lze hodnotit jako průměrnou, podle šetření jsou její závěry stále aktuální. Hodnocená oblast byla v rámci operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost podpořena kromě oblasti podpory 3.4 i v rámci oblasti 2a1 (Posílení aktivních politik zaměstnanosti), 3.3 (Integrace sociálně vyloučených skupin na trhu práce) a 5.1 (Mezinárodní spolupráce).

Formou podpory bylo nejčastěji **vytvoření pracovního místa a zaměstnávání ohrožených osob**. Dále se jednalo o **vzdělávání zaměstnanců** z cílové skupiny a vzdělávání ostatních zaměstnanců sociálních podniků. Nejčastěji se jednalo o cílovou skupinu osob se zdravotním postižením a dlouhodobě nezaměstnané. 60 % sociálních podniků existujících v době realizace evaluace vzniklo či zahájilo novou podnikatelskou aktivitu právě na základě podpory z EU fondů. Mezi konkrétní výstupy, výsledky a dopady podpory lze řadit následující:

- ▶ Začlenění podpořené osoby na trhu práce v 63,5 % případů rok po skončení podporovaného projektu.
- ▶ Nárůst podílu zaměstnanosti o 35,2 % v měsíci po ukončení projektu ve srovnání s měsícem před zahájením projektu.
- ▶ V rámci inkluzivního podnikání bylo podpořeno celkem 6 181 osob.

Cestovní ruch a kultura

Oblast cestovního ruchu byla v rámci poskytnutých evaluačních zpráv hodnocena zejména evaluacemi zaměřenými na vyhodnocení dopadů regionálních operačních programů, jelikož jednou z priorit regionálních programů byl rozvoj cestovního ruchu a kultury v daných regionech. Na základě zpráv lze na obecné úrovni tvrdit, že podpora těchto oblastí **zlepšila atraktivitu turistických cílů regionů a navýšila kvalitu a kapacitu** nabízených služeb.

Region Severovýchod

Část evaluační zprávy **Hodnocení dopadů realizovaných projektů v rámci Regionálního operačního programu NUTS II Severovýchod na region soudržnosti Severovýchod** byla zaměřená i na výsledky v oblasti cestovního ruchu a to v krajích Libereckém, Královehradeckém a Pardubickém. Evaluace byla realizována v době 8–11/2015.

V evaluační zprávě byla porovnána data z let 2004 až 2014 (jednalo se o analýzu veřejně-politických dokumentů formou desk-research a analýzu dat veřejných institucí jako je např. ČSÚ, ČNB, MPSV nebo MDČR). Dále bylo využito expertního panelu a byla vytvořena teorie změny realizovaných intervencí. Zadavatel evaluace označil její kvalitu za vysokou a zjištěné závěry jsou podle provedeného šetření stále platné. V regionu SV bylo k říjnu 2015 ukončeno celkem 154 projektů v oblasti cestovního ruchu (revitalizace památek, muzea, přírodní atraktivita, hotely a penziony, sportovně relaxační areály, marketingové aktivity a propagace) a 223 projektů v oblasti rozvoje městských a venkovských oblastí.

Zpráva identifikovala v cestovním ruchu následující výstupy a výsledky:

- ▶ Zlepšení propagace lokalit a jejich přístupnosti (infrastruktura).
- ▶ Zvýšení kapacit ubytovacích zařízení v regionu Severovýchodu, nárůst počtu hromadných ubytovacích zařízení mezi roky 2004–2014 v regionu Severovýchod o 62 zařízení, nárůst počtu lůžek o 11 881 (nárůst byl především v Královehradeckém kraji).
- ▶ Revitalizace památek v oblasti Severovýchodu – celkem bylo v regionu SV zrekonstruováno 26 památkových objektů.

Region Střední Čechy

Evaluační zpráva **Evaluace efektů dosažených implementací ROP SČ** se mimo jiné zaměřila na dopady v oblasti cestovního ruchu a byla vypracována v době 6–12/2015. Byla provedena metodou CIE a ve většině případů tak byly efekty ROP SČ přesně kvantifikovány. Tato metoda byla doplněna individuálními rozhovory a vytvořením teorie změny provedených intervencí. Vzhledem ke kombinaci vyššího množství metod sběru a analýzy dat mají zjištěné výsledky vysokou vypovídající hodnotu. V dotazníkovém šetření zaměřeném na hodnocení evaluací jejich zadavatelem nebyly pro tuto evaluační zprávu získány odpovědi.

V regionu Střední Čechy se díky podpořeným projektům celkově zlepšil stav cestovního ruchu v oblastech zaměstnanosti, rekonstrukce památek i ubytovacích zařízení. Zpráva kromě vlastního šetření srovnávala vybrané ukazatele v jednotlivých prioritních osách (jednalo se o data příjemců podpory, ČSÚ nebo MD ČR) v letech 2007 až 2014.

V evaluační zprávě byly uvedeny následující výstupy, výsledky a dopady:

- ▶ Podpořené projekty daly vzniknout přibližně 150 novým místům v cestovním ruchu v regionu.
- ▶ Počet zrekonstruovaných památkových objektů dosáhl 200 % předpokládaného počtu, tj. rekonstrukce 30 památkových objektů.

- ▶ Zvýšení počtu a kvality hromadných ubytovacích zařízení i počtu návštěvníků památek a turistických míst ve Středočeském kraji
  - ▶ Vznik 13 nových ubytovacích zařízení podpořených z ROP a nárůst počtu lůžek o 4 317 ve Středočeském kraji.
  - ▶ Zvýšení návštěvnosti u podpořených památek a turistických cílů o 0,49 % (u nepodpořených subjektů však návštěvnost klesla).

Region Moravskoslezsko

Evaluační zpráva **Evaluace přínosů a efektů oblasti podpory 2.2 Podpora cestovního ruchu ROP Moravskoslezsko** potvrdila pozitivní výsledky podpory cestovního ruchu v dalším regionu ČR. Zpráva analyzovala data z let 2012–2015 (jednalo se např. o data ČSÚ z oblasti cestovního ruchu a data monitorovacího systému pro příjemce). Kromě analýzy indikátorů a dalších informací z projektové dokumentace bylo provedeno dotazníkové šetření s vysokou mírou návratnosti (73 %) a doplňující individuální rozhovory a focus groups. Kvalita evaluace byla jejím zadavatelem hodnocena jako vysoká, zjištěné výsledky jsou podle odpovědí zadavatele stále aktuální. V rámci evaluace byly identifikovány následující výstupy a dopady:

- ▶ Vytvoření organizací sdružujících partnery a institucionalizované struktury pro jednodušší plánování a řízení v Moravskoslezském kraji, například v oblasti Jeseníky byla v době hodnocení vytvořena síť 150 partnerů (30 z nich hoteliérů).
- ▶ Posílení a rozšíření nabídky cestovního ruchu v Moravskoslezském kraji
  - ▶ 26 nových ubytovacích zařízení a 1 196 nových nebo zrekonstruovaných lůžek.
  - ▶ 16 zrekonstruovaných památkových objektů.
- ▶ Zvýšení zájmu turistů o region jako cílovou destinaci – zvýšení počtu návštěvníků regionu o 11 %, Dolní oblast Vítkovic a Landek Park v Ostravě byly agenturou CzechTourism identifikovány jako 4. nejnavštěvovanější místo v ČR v roce 2015 (další dvě místa – Zoologická zahrada Ostrava a Centrum Černá Louka regionu se umístila v nejnavštěvovanějších 20 místech ČR).

Region Jihovýchod

Oblast cestovního ruchu je v rámci regionu JV pokryta **Evaluací dopadů ROP NUTS II Jihovýchod na vymezených územích**, jež byla zpracována v období 6–11/2014. Evaluace kombinovala více zdrojů dat, avšak některé dopady byly identifikovány na základě nižšího počtu respondentů. Zjištěné dopady tak mají spíše střední vypovídající hodnotu. Na oblast cestovního ruchu byla zaměřena prioritní osa 2: Rozvoj udržitelného cestovního ruchu. V rámci této prioritní osy byly podpořeny vybrané památky a atraktivity. Výsledky v oblasti cestovního ruchu byly zpracovány pomocí CIE v rámci let 2007–2013 a byly zjištěny následující výsledky a dopady:

- ▶ Vytvoření pracovních míst – bylo vytvořeno 109 nových pracovních míst, což byl ve srovnání s kontrolní skupinou nárůst o 252 %
- ▶ Nárůst počtu návštěvníků památek a atraktivit – v letech 2010 až 2013 narostl počet návštěvníků podpořených památek/atraktivit o cca 35 tisíc (nárůst o 288 %)

Vzdělávání

Oblast vzdělávání byla v letech 2007–2013 pokryta především Operačním programem Vzdělávání pro konkurenceschopnost (OP VK). Tento operační program je zaměřen na rozvoj lidských zdrojů a rozmanité formy vzdělávání, které jsou řešeny v rámci následujících prioritních os:

- ▶ **PO1 – Počáteční vzdělávání**
- ▶ **PO2 – Terciární vzdělávání, výzkum a vývoj**
- ▶ **PO3 – Další vzdělávání**
- ▶ **PO4 – Systémový rámec vzdělávání**

Relevantní dopadové evaluace v případě OP VK pokrývají všechny čtyři prioritní osy programu (kromě technické pomoci). V evaluacích pokrývajících OP VK nebylo využito CIE, ale ve většině případů bylo provedeno dotazníkové šetření doplněné o další metody sběru dat (desk research nebo kvalitativní rozhovory). Jako hlavní dopady podpory programu lze jmenovat následující změny: **zvýšení kvality výuky, vyšší zapojení ICT, zjednodušení začleňování žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, inovace studijních programů na VŠ, rozvoj partnerství** vysokých škol a soukromého sektoru a zlepšení v oblasti dalšího vzdělávání. Intervence operačního programu pro jednotlivé oblasti vzdělávání jsou uvedeny níže.

V rámci prioritní osy 1: Počáteční vzdělávání mělo být dosaženo rozvoje a zkvalitnění vzdělávání s důrazem na rozvoj klíčových kompetencí absolventů a jejich uplatnitelnosti na trhu práce. K dosažení těchto cílů byla podpora směřována nejen na jednotlivá školská zařízení (individuální projekty), ale také na neziskové organizace, vysoké školy, profesní a oborová sdružení nebo organizace zaměstnavatelů.

Pro PO 1 byla jako relevantní identifikována **Průběžná evaluace OP VK**, jež byla zpracována v období 6/2013–6/2015. Tato evaluace se věnovala všem oblastem podpory a vyhodnocovala realizované intervence, šlo např. o modernizaci pomůcek a vybavení a další vzdělávání pedagogických pracovníků.

Podpora v rámci OP VK přispěla k implementaci důležitých **změn v oblasti školství**, konkrétně ke kutikulární reformě, projektu nové maturity a Národnímu systému inspekčního hodnocení vzdělávací soustavy v ČR (NIQES). Individuální projekty a globální granty byly zaměřeny na změnu podmínek a inovace ve vzdělávání, další vzdělávání pedagogických pracovníků včetně odborných praxí, zavádění informačních a komunikačních technologií nebo metod e-learningu. V rámci evaluace bylo provedeno dotazníkové šetření se vzorkem 661 škol, případové studie, hodnocení expertním panelem nebo analýza informací z monitorovacího systému. V rámci dotazníkového šetření odpovědělo 661 respondentů z celkového počtu 664 oslovených škol. Nejčastěji se jednalo o ZŠ (430x), SOŠ (116x), Gymnázium (61x) a VOŠ (26x). Návratnost dotazníku byla tedy téměř 100 % a zjištěné výsledky mají vysokou vypovídající hodnotu. Kvalita provedení evaluace byla jejím zadavatelem hodnocena jako střední, její závěry jsou pak aktuální pouze v omezené míře. Během evaluace je také nutné přihlídnout k tomu, že se ve velké míře jedná o sebehodnocení příjemců a jejich subjektivní hodnocení vlastního projektu. Podle této evaluace byly výsledky projektů operačního programu v oblasti **počátečního vzdělávání** následující:

- ▶ 93 % oslovených zástupců škol zhodnotilo obecně dopad projektů OP VK na jejich školu jako vysoký nebo spíše vysoký.
- ▶ 86 % respondentů uvedlo, že podpora přispěla k rozvoji klíčových kompetencí žáků.
- ▶ Pozitivní efekt projektů byl v oblasti informačních a komunikačních technologií vyhodnocen 97 % respondenty, jazykové dovednosti 91 %, další vzdělávání pedagogických pracovníků 90 %, inkluze a multikulturní výchova 89 %, technické a přírodní vědy 85 %.

Další hodnocená zpráva pokrývající první tři oblasti podpory PO1 (1.1–1.3) byla **Evaluace prvních výzev globálních grantů OP VK**, zpracovaná v období 3–9/2015. Kvalita zpracování evaluace byla zadavatelem hodnocena jako nízká, zjištěné závěry již podle získaných odpovědí zadavatele nejsou aktuální. Globální granty podle evaluační zprávy výrazně přispěly ke **zlepšení vybavení školských zařízení** a to především v oblasti informačních a komunikačních technologií. V rámci globálních grantů byly vytvořeny nové materiály pro žáky a metodiky pro pedagogické pracovníky. Součástí globálních grantů bylo také zvýšení důrazu na projektovou výuku ve školách a na posilování klíčových kompetencí žáků. Konkrétní výstupy a výsledky podpory byly podle evaluace následující:

- ▶ Zvýšení zapojení informačních a komunikačních technologií podle 60 % dotazovaných pedagogických pracovníků.
- ▶ Zavedení nových výukových materiálů v oblasti podpory 1.1 Zvyšování kvality ve vzdělávání uvedlo 86 % dotazovaných pedagogických pracovníků.
- ▶ Nakoupení nových pomůcek, které inovovaly výuku předmětů (47 % respondentů dotazníkového šetření).
- ▶ 65 % dotazovaných pedagogických pracovníků se v rámci projektů OP VK účastnilo nějaké formy dalšího vzdělávání.

Oblasti podpory 1.2 (Rovné příležitosti dětí a žáků včetně dětí a žáků se SVP) se věnovala evaluace **Most Significant Change – děti a žáci se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP)**, jež byla zpracována v období 1–7/2015. Metoda Most Significant Change se podle realizátora pro komplexní hodnocení dopadů realizovaných projektů neukázala jako příliš vhodná. Zadavatel evaluace hodnotí její kvalitu jako průměrnou, přičemž zjištěné závěry mají omezenou vypovídající hodnotu.

Jako nejpřínosnější intervence se ukázaly opatření vedoucí k zavedení či posílení činnosti asistenta pedagoga (podpora OP VK však měla pouze dočasný charakter, přičemž takové opatření vyžaduje kontinuitu a systémové zajištění). Pro úspěšnost intervencí se jako klíčový faktor ukázala dlouhodobá zkušenost realizátorů s projekty zaměřenými na žáky a děti se SVP.

Na základě evaluace byly identifikovány následující výsledky oblasti **vzdělávání žáků se SVP** (evaluace neposkytuje relevantní kvantitativní údaje k výsledkům projektů OP VK):

- ▶ Intervence OP VK významně změnily podmínky pro změnu chování a negativních postojů žáků se SVP – změna chování se projevila především u projektů, které nabízely volnočasové aktivity.
- ▶ Intervence OP VK přispěly ke zvýšení interakce mezi žáky se SVP a intaktními žáky.

Cílem **PO 2: Terciární vzdělávání, výzkum a vývoj** bylo zavedení inovací v terciárním vzdělávání a vyšší míra propojení vzdělávacích a výzkumných institucí. Mezi další cíle intervencí v rámci PO 2 patřilo zvýšení zaměstnatelnosti absolventů prostřednictvím zvýšení jejich kreativity a flexibility pro vznikající vzdělanostní ekonomiku. V neposlední řadě byla podpora OP VK zaměřena na modernizaci, popularizaci a zlepšení podmínek pro výzkum a vývoj a komplexní podporu inovačního prostředí.

Pro PO 2 byla jako relevantní identifikována **Průběžná evaluace OP VK**, která hodnotí v dané prioritní ose všechny oblasti podpory. Evaluace kombinovala dotazníkové šetření a individuální rozhovory s metodou focus group. Kvalita provedení byla zhodnocena jako vysoká, avšak závěry evaluace jsou podle šetření platné v omezené míře. Mezi obecné výsledky projektů OP VK lze počítat **zkvalitnění výuky, inovaci předmětů a studijních programů a zvýšení spolupráce** mezi institucemi terciárního vzdělávání a výzkumnými institucemi. Analýza účinnosti prokázala, že 80 % projektů lze považovat za kvalitní. 50 % projektů získalo v analýze účinnosti vysoké bodové hodnocení (jednalo se např. o intervence v podobě inovací studijních oborů, výzkumné projekty v oblasti matematiky a biotechnologie, networking v oblasti výzkumu atd.), 30 % pak z pohledu účinnosti získalo střední bodové hodnocení (např. intervence podpory praktické přípravy studentů nebo transfer inovací).

Konkrétní výsledky a efekty intervencí na oblast **terciárního vzdělávání a VaV** jsou následující:

- ▶ Zvýšení diverzifikace systému terciárního vzdělávání dle 78 % dotázaných realizátorů projektů.
- ▶ Zvýšení kvality výuky s trvalým dopadem podle 51 % dotázaných realizátorů.
- ▶ Pomoc s odstraněním obsahových překryvů mezi bakalářskými a magisterskými studijními programy (46 % dotázaných respondentů).
- ▶ Realizované projekty přispěly podle 63 % respondentů ke zvýšení uplatnitelnosti absolventů na trhu práce.
- ▶ Podle 88 % respondentů měly projekty OP VK pozitivní vliv na podmínky pracovníků ve VaV a jejich motivaci.
- ▶ OP VK umožnilo získat institucím a školám finanční zdroje, které byly použity na udržení expertních VaV týmů.
- ▶ Projekty měly pozitivní vliv na zlepšení transferu výsledků VaV do veřejné sféry (67 % respondentů potvrdilo tento vliv), příspěvek ke zlepšení transferu do podnikatelské sféry pak potvrdilo 54 % respondentů.
- ▶ 53 % respondentů uvedlo pozitivní vliv OP VK na zvýšení mobility pracovníků mezi sektorem VaV a podnikatelskou sférou.

Výzkumu a vývoji se ve druhé prioritní ose věnovala **Evaluace popularizace výzkumu a vývoje (VaV)**, jež byla zpracována v období 11/2015–6/2016. V rámci evaluace byly hodnoceny dva operační programy (kromě OP VK ještě OP VaVpl) a pro OP VK bylo provedeno celkem 191 rozhovorů (z toho 38 individuálních hloubkových rozhovorů). Evaluace kombinovala množství metod sběru a analýzy dat a kvalita jejího provedení je nadprůměrná. Evaluaci ohodnotil jako vysoce kvalitní i její zadavatel a zjištěné závěry jsou podle provedeného šetření stále aktuální. Hodnocené výzvy v rámci OP VK přispěly podle evaluace k **popularizaci VaV** a zásah cílové skupiny byl široký – popularizačním aktivitám VaV bylo celkem vystaveno přes 400 tisíc osob.

Konkrétní efekty projektů OP VK byly v oblasti **popularizace VaV** podle evaluace následující:

- ▶ Uskutečněné výstavy (včetně přenosných) měly průměrný zásah¹¹ téměř 34 tisíc členů cílové skupiny, manuály a metodiky zasáhly v průměru 28 tisíc osob, vytvořené webové portály měly průměrný zásah 26 tisíc osob, elektronické vzdělávací materiály téměř 14 tisíc osob a propagační materiály průměrně 5,5 tisíce osob.
- ▶ Projekty OP VK přispěly k vyššímu zájmu studentů o přírodní a technické obory – v období 2009–2015 se zvýšil podíl studentů přihlášených na přírodní a technické obory o téměř 5 % (ke zvýšení popularity VaV přispěly také projekty OP VaVpl nebo medializace tématu VaV ve společnosti, čistý příspěvek projektů OP VK na nárůst zájmu studentů nelze kvantifikovat).
- ▶ Neplánované pozitivní dopady v oblasti síťování jedinců a institucí, pokračování aktivit i po ukončení projektu (např. část podporované cílové skupiny po ukončení projektu přešla na samoplátcovský typ aktivit jako jsou zájmové kroužky) nebo nové synergické vazby mezi projekty (zvláště u příjemců s více projekty).

Evaluace **Stanovení hodnot monitorovacího indikátoru OP VK Udržitelnost vytvořených partnerství** je zaměřena na celou PO 2 a byla vypracována v období 8–11/2013. Tato evaluace byla orientována na vyhodnocení indikátoru týkajícího se udržitelnosti partnerství v rámci projektů OP VK. Dotazníkového šetření se zúčastnilo 179 projektů (návratnost mírně přesáhla 80 %). Kvalita provedení evaluace je průměrná a zjištěné závěry již nejsou podle zadavatele aktuální. Podle výsledků evaluace

---

¹¹ Zásahem je podle závěrečné evaluační zprávy myšleno vystavení účastníků jednotlivým produktům a jako takový se zásah liší podle povahy komunikačního nástroje nebo produktu (v praxi jde např. o návštěvníky výstav nebo webových stránek).

došlo k **nárůstu dlouhodobě udržitelných partnerství** mezi soukromým, veřejným a neziskovým sektorem v důsledku realizace projektů OP VK.

Výstupy a výsledky v oblasti **partnerství** jsou podle evaluace následující:

- ▶ V rámci 292 zkoumaných projektů bylo celkem vytvořeno 607 partnerství (tj. průměrně 2 partneři na projekt).
- ▶ 87,12 % partnerství trvala ještě půl roku po ukončení projektu.
- ▶ Minimálně 20 % efektivních partnerství v oblasti vzdělávání a aplikace výsledků vědy, aplikovaného výzkumu a inovací jsou dlouhodobě udržitelná.
- ▶ Typ dopadu výsledků projektu v rámci partnerství spočíval nejčastěji v koordinaci dalšího využívání výsledků VaV (60,7 %), poskytování odborného a technického zázemí (60,1 %), zpřístupnění výsledků širšímu okruhu uživatelů mimo realizátora a partnery (58,2 %) a marketing, komunikace a propagace výsledků (49,4 %).
- ▶ Partneři byly nejčastěji vysoké školy (19,7 %), příspěvkové organizace (17,7 %), společnosti s ručením omezeným (17,1 %), akciové společnosti (11,3 %), sdružení (8,6 %) a veřejné výzkumné instituce (6 %).

PO 3: Další vzdělávání (DV) má za cíl podpořit rozvoj a adaptabilitu lidských zdrojů a prostřednictvím dalšího vzdělávání přispět k větší konkurenceschopnosti ČR. Intervence v rámci dalšího vzdělávání byly cíleny na podporu poptávky a nabídky na trhu s DV, zvýšení kvality vzdělávání, informovanosti relevantních cílových skupin o možnostech DV a komplexní podpora systému dalšího vzdělávání v ČR.

V této prioritní ose byla stejně jako u ostatních oblastí OP VK jako relevantní identifikována **Průběžná evaluace OP VK**. V oblasti dalšího vzdělávání se evaluace věnuje účelnosti a dopadu projektů OP VK ve vztahu k cílovým skupinám. Obecně lze mezi výsledky OP VK v oblasti dalšího vzdělávání řadit zvýšení stimulace poptávky po individuálním dalším vzdělávání a větší informovanost občanů o možnostech dalšího vzdělávání.

V rámci evaluace byly identifikovány jako hlavní výsledky a dopady v oblasti **dalšího vzdělávání** následující:

- ▶ 85 % realizátorů projektů uvádí zvýšení dostupnosti DV cílovým skupinám (33 % uvedlo výrazné zlepšení velikosti a struktury nabídky, která zároveň odpovídá poptávce).
- ▶ Zvýšení motivace občanů ČR k účasti na DV podle 64 % respondentů.
- ▶ Zvýšil se podíl občanů ČR zapojených do DV – vývoj počtu zapojených osob kopíruje vývoj finančních prostředků OP VK (korelační koeficient 0,45).
- ▶ Pozitivní vliv na rozsah nabídky kurzů DV – podle 54 % respondentů byly vzdělávací instituce schopny rozšířit nabídku DV a udržet tuto nabídku na komerční bázi.

Hlavním cílem **PO 4: Systémový rámec celoživotního učení** bylo zefektivnění a modernizace systému celoživotního vzdělávání a vzájemné sladění jednotlivých prvků tohoto systému. Realizované intervence pro dosažení těchto cílů byly změny systémového charakteru, jako jsou např. legislativní či metodické změny nebo způsob hodnocení kvality vzdělávání.

Jako relevantní evaluace pro PO 4 byla identifikována **Průběžná evaluace OP VK** z období 6/2013–6/2015. Jako hlavní výsledky a dopady v oblasti **systémových změn** uvádí evaluace následující změny:

- ▶ Zvýšení rovnosti příležitostí prostřednictvím inkluze žáků se SVP.
- ▶ Zvýšení kvality výuky cizích jazyků prostřednictvím zavedení nových forem a metod výuky v počátečním vzdělávání.
- ▶ Zavedení systémů vnitřního řízení a hodnocení kvality na VŠ.
- ▶ Realizace aktivit vedoucích ke zvýšení kvality výuky a výstupů VŠ a výzkumu a vývoje (VaV).

- ▶ Podpora výuky cizích jazyků, rozvoj lidského kapitálu pedagogických pracovníků.
- ▶ Zvýšení prostupnosti sekundárního a terciárního vzdělávání.

Výzkum a vývoj

Oblast výzkumu a vývoje byla v rámci evaluačních zpráv relevantně hodnocena u Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace (OP VaVPI). V rámci programu byly využity následující prioritní osy:

- ▶ PO1 – Evropská centra excelence
- ▶ PO2 – Regionální VaV centra
- ▶ **PO3 – Komericializace a popularizace VaV**
- ▶ PO4 – Infrastruktura pro výuku na vysokých školách spojená s výzkumem

Oblast výzkumu a vývoje je při srovnání s jinými oblastmi specifická prodlouženým dopadem realizovaných projektů. V rámci OP VaVpl byla značná část prostředků investována do budování a rozvoje VaV center, přičemž dopad jejich působení lze sledovat především v dlouhodobém horizontu. Provedené evaluace v rámci OP VaVpl tak byly nejčastěji zaměřeny na nastavení procesů nebo publicitu. V oblasti výzkumu a vývoje pak byla jako relevantní zpráva identifikována **Evaluace popularizace výzkumu a vývoje**, která byla zpracována v období 11/2015–6/2016. Tato evaluace pokrývá třetí prioritní osu a potvrzuje široký zásah cílové skupiny popularizačními aktivitami. Celkem bylo provedeno 113 rozhovorů (z toho 21 hloubkových) a celkem realizováno 9 případových studií. Kvalitu provedení evaluace lze hodnotit jako mírně nadprůměrnou. Výsledky evaluace jsou podle zadavatele stále aktuální.

Výstupy, výsledky a dopady projektů OP VaVpl jsou v oblasti popularizace VaV uváděny následující:

- ▶ Science centra podpořená OP VaVpl navštívilo v roce 2015 1,57 milionu návštěvníků (135 % cílové hodnoty) – z toho bylo 25 % školních skupin.
- ▶ Vzdělávacích programů v podpořených science centrech se v roce 2015 zúčastnilo 280 tisíc účastníků (převážně děti a mládež).
- ▶ Projekty OP VaVpl přispěly k vyššímu zájmu studentů o přírodní a technické obory – v období 2009–2015 se zvýšil podíl studentů přihlášených na přírodní a technické obory o téměř 5 % (ke zvýšení popularity VaV přispěly také projekty OP VK a medializace tématu VaV ve společnosti, čistý příspěvek projektů OP VaVpl na nárůst zájmu studentů nelze kvantifikovat).
- ▶ Dopad v oblasti síťování jedinců a institucí a také synergické vazby mezi projekty.

Doprava

Pro oblast dopravy je v rámci podpory ESIF stěžejní Operační program Doprava (OPD) a dále vybrané prioritní osy regionálních operačních programů zaměřené na budování a rozvoj infrastruktury. Podpora v rámci OPD pokrývá železniční, silniční, vodní a částečně městskou hromadnou dopravu (na území hl. m. Prahy). Hlavním cílem OPD je zlepšení a modernizace dopravní dostupnosti jako jedné z oblastí klíčových pro rozvoj ekonomiky. Jednotlivé oblasti dopravy jsou pokryty následujícími prioritními osami:

- ▶ **PO 1: Modernizace železniční sítě TEN-T**
- ▶ **PO 2: Výstavba a modernizace dálniční a silniční sítě TEN-T**
- ▶ **PO 3: Modernizace železniční sítě mimo síť TEN-T**
- ▶ **PO 4: Modernizace silnic I. třídy mimo TEN-T**
- ▶ PO 5: Modernizace a rozvoj pražského metra a systémů řízení silniční dopravy v hl. m. Praze
- ▶ PO 6: Podpora multimodální nákladní přepravy a rozvoj vnitrozemské vodní dopravy

V rámci OPD jsou relevantní evaluací pokryty vybrané oblasti prioritních os 1, 2, 3 a 4. Vzhledem k velkému rozsahu realizovaných projektů v OPD byly ve větší části evaluací realizované projekty hodnoceny metodou případové studie, ve kterých bylo využito různých metod sběru dat. Zjištěné dopady v oblasti dopravy tak mají vysokou interní validitu, ale závěry evaluací nelze příliš zobecnit na celý operační program. V případě regionálních operačních programů jsou opět výsledky platné pouze pro území realizace a dopady vybraných projektů silniční a železniční dopravy nelze generalizovat.

Cílem PO 1 je zlepšení železniční dopravní dostupnosti, konkrétně jde o zvýšení bezpečnosti železniční dopravy, zvýšení přepravní rychlosti a komfortu nebo zvýšení atraktivity železniční dopravy. Těchto cílů má být dosaženo prostřednictvím modernizace a výstavby nových úseků a tratí a dále také modernizací železničních dopravních prostředků.

Železniční doprava je hlavním zaměřením **prioritních os 1 a 3**. V rámci PO 1 měly být modernizovány hlavní železniční tratě sítě TEN-T, které jsou na základě rozhodnutí EP a Rady EU zahrnuty v prioritních koridorech na území členských států EU. PO 3 je pak zaměřena na železniční síť mimo prioritní koridory a mezi hlavní implementované změny měla patřit podpora stavebních úprav vedoucích ke zvýšení dopravní rychlosti, výstavba nových úseků nebo elektrizace vybraných železničních tratí.

Jako relevantní evaluace byla pro oblast železniční dopravy identifikována zpráva „**Hodnocení přínosů, dopadů a efektivnosti vybraných projektů realizovaných OPD**“, jež byla zpracována v období 5–11/2015 a byla zaměřena na vybrané železniční projekty z oblastí podpory 1.1 Modernizace a rozvoj železničních tratí sítě TEN-T včetně železničních uzlů a 3.1 Modernizace a rozvoj železniční sítě mimo síť TEN-T. Evaluace využila kombinace více způsobů sběru dat a jednotlivé projekty byly zpracovány jako případové studie. Vzhledem k nízkému počtu analyzovaných projektů (celkem bylo zahrnuto 7 projektů) mají závěry evaluace vysokou interní validitu, avšak získané výsledky nelze zobecnit. Celkově však lze kvalitu provedení evaluace hodnotit jako mírně nadprůměrnou. Cílem evaluace bylo zjistit dopad výstavby nebo modernizace železnice na dopravní dostupnost, rychlost, atraktivitu železniční dopravy, změny v počtu cestujících nebo bezpečnost dopravy.

Dle hodnocených železničních projektů podpora obecně přinesla prospěch pro cestující ve formě zvýšení bezpečnosti a zlepšení kultury cestování, zkrácení jízdních dob a intervalů, zpravidla lze hovořit také o zlepšení pracovních podmínek pro drážní zaměstnance. Vlivem **železničních projektů** došlo dle evaluace k následujícím konkrétním změnám:

- ▶ Po optimalizaci trati Benešov – Strančice (délka 24 km, dokončeno 2010) došlo ke **zvýšení zájmu o cestování vlakem o 20–30 %** (porovnání let 2006 a 2014).

- ▶ Na trati Lysá – Milovice (délka elektrizovaných železničních tratí 5,07 km) byly již nyní dosaženy předpokládané **zvýšené objemy cestujících** (ve všední dny o 202,5 %, porovnání let 2006 a 2014), počty vlakových souprav a tím i zkrácení jízdních dob a intervalů (interval 30 minut).
- ▶ Optimalizace tratě Stříbro – Planá u Mariánských Lázní znamenala rekonstrukci úseku o délce 32,031 km, bylo vystavěno nové zabezpečovací zařízení a zvýšila se traťová rychlost (2011).
- ▶ Rekonstrukce železničního uzlu Břeclav – sledovaný projekt rekonstrukce osobního nádraží znamenal nepřímé dopady ve **zvýšení dopravní bezpečnosti** na pozemních komunikacích v blízkosti nádraží a celkovou kultivaci přednádražního prostoru.

Prioritní osy 2 a 4 jsou zaměřeny výhradně na **silniční dopravu**. Stejně jako v případě železniční dopravy pokrývá PO 2 modernizaci silniční a dálniční sítě spadající do transevropské sítě TEN-T, zatímco PO 4 je zaměřena na modernizaci silnic I. třídy ležících mimo síť TEN-T. Cílem podpory v PO 2 je pomocí výstavby a dobudování dalších úseků sítě TEN-T a také rekonstrukcí nevyhovující infrastruktury (jako jsou např. mosty) dosáhnout vyšší kvality a bezpečnosti a propojit všechny kraje ČR kvalitní sítí dálnic a rychlostních silnic. PO 4 je pak zacílena na investice do rychlostních silnic a silnic I. třídy mimo síť TEN-T, které by měly vést k lepší dopravní dostupnosti v izolovaných regionech ČR a zlepšení bezpečnosti a kvality dopravy.

Pro oblast silniční a dálniční dopravy byla jako relevantní identifikována, stejně jako v případě dopravy železniční, evaluace **Hodnocení přínosů, dopadů a efektivnosti vybraných projektů realizovaných OPD**. V případě silniční a dálniční dopravy byla tato evaluace zaměřena na oblasti podpory 2.1 a 4.1. Mezi hlavní cíle evaluace patřilo zjistit vliv realizace vybraných projektů na změny v dopravním chování a dále také dopady na životní prostředí, zdraví a kvalitu života dotčeného obyvatelstva.

V rámci vybraných projektů došlo obecně k úbytku dopravy v dotčených městech a k přesunu dopravy na silniční obchvaty. Mezi další dopady těchto projektů lze počítat zvýšení kvality ovzduší v dotčených místech realizace a zvýšení kvality života a zdraví obyvatelstva. U konkrétních projektů byly v oblasti **silniční dopravy** identifikovány následující konkrétní výsledky / dopady:

- ▶ V projektu celkové přestavby silnice I/34 České Budějovice – Havlíčkův Brod – Svitavy došlo k výstavbě silničního tělesa o celkové délce 3,235 km v kategorii komunikace S 11,5/100. Hlavním přínosem projektu bylo **vytlačení tranzitní dopravy z obce Česká Bělá**. Tam došlo k převedení 84,9 % celkové dopravy na obchvat, z toho 76,1 % dopravy těžkých vozidel (měření v roce 2015). Tím se snížila zátěž obyvatel emisemi a hlukem z dopravy, zvýšila se plynulost dopravy a zlepšila se její bezpečnost
- ▶ Druhým příkladem pozitivního dopadu podpory OPD je projekt přestavby silnice I/38 v úseku D1 – Jihlava – Znojmo – státní hranice, kde byl vystavěn silniční obchvat Moravských Budějovic. I tento obchvat měl zásadní vliv na **úbytek dopravy ve městě**, tj. dopravní intenzita se snížila na 64 % ve srovnání s přechozím stavem a u těžké dopravy došlo ke snížení na 26 % stavu ve srovnání s rokem 2010 (měření v 2015). Ve městě došlo k výrazným poklesům emisního toku (desítky procent) a snížení hluku, což má pozitivní vliv na kvalitu života místních obyvatel.
- ▶ Podobně realizace staveb 0135 Kroměříž východ – Říkovice a R55 Hulín – Skalka (délka nové dálnice a rychlostní silnice celkem 26,2 km) znamenala odvedení velké části tranzitní dopravy z obcí a měst na trase silnic I/47 a I/55 (Kroměříž, Hulín, Tlumačov a další) a zlepšení dopravní situace v těchto municipalitách (snazší přecházení, jednodušší přepravní vztahy mezi sousedními obcemi i v obci samé, lepší kvalita života obyvatel). Ve městě Hulín došlo **k poklesu dopravy na průtahu** (v roce 2014 podařilo se odklonit 66,3 % dopravy, z toho 66,5 % dopravy těžkých vozidel, tzn. 66,3 % vozidel projíždějících skrz / kolem Hulína využilo obchvat, a ne cestu přes Hulín). Vlivem projektu stavby D1 v úseku Kroměříž východ – Říkovice došlo ve sledovaných úsecích k poklesu o 40 až 81 % emisních toků) a pro obyvatele se zkvalitnilo dojíždění do Brna.

- ▶ V rámci oblasti zaměřené na modernizaci silnic přispěly podpořené projekty obecně k využívání silničních obchvatů, a tím ke zlepšení kvality ovzduší u obcí, kde byly obchvaty vystavěny (pokles škodlivin o 11–90 %).

Region Severozápad

Evaluace **Zhodnocení přínosů projektů ROP SZ**, jež byla zpracována v období 6–9/2012, shrnuje hlavní dopady v oblasti infrastruktury v regionu Severozápad, konkrétně ve městech Cheb a Chomutov. Kvalita provedení evaluace byla zadavatelem hodnocena jako průměrná, zjištění evaluace jsou dnes platné v omezeném rozsahu. K omezené vypovídací hodnotě výstupů evaluace přispívá fakt, že byla evaluace zaměřena na dvě vybraná města regionu. V evaluaci pak nejsou výsledky v oblasti infrastruktury doplněny kvantitativními údaji a uváděné dopady vycházely z identifikovaných výstupů projektů. U určitého typu výstupů však lze z nich vyplývající dopady logicky a srozumitelně zdůvodnit (např. u nákupu bezbariérových vozidel dojde k lepší dopravní dostupnosti osob s pohybovými obtížemi).

Mezi hlavní výsledky projektů ROP SZ lze podle evaluace řadit následující dopady pro město Cheb:

- ▶ Zvýšení kvality cestování veřejnou hromadnou dopravou, zvýšení bezpečnosti dopravy a snadnějšímu odbavování cestujících v důsledku projektů dopravních terminálů.
- ▶ Ekologičtější a bezbariérové cestování v důsledku nákupu nových kolejových souprav.
- ▶ Snížení ekologické a hlukové zátěže a vytvoření nových bezbariérových prvků v důsledku rekonstrukce komunikací.

Region Severovýchod

Evaluace **Hodnocení dopadů realizovaných projektů v rámci ROP NUTS II Severovýchod na region soudržnosti Severovýchod** byla realizována v období 8–11/2015 a věnuje se dopadu regionálního operačního programu v Libereckém, Královéhradeckém a Pardubickém kraji. V rámci programu bylo realizováno 146 projektů, jejichž cílem bylo zvýšení dopravní dostupnosti, obslužnosti a zvýšení efektivity dopravy. Kvalita provedení evaluace byla zadavatelem hodnocena jako vysoká a její zjištění jsou podle šetření stále aktuální. Zlepšení dopravní dostupnosti a zvýšení efektivity dopravy nastalo následkem intervencí projektů především v následujících oblastech:

- ▶ Rekonstrukce a výstavba nových silnic.
- ▶ Budování obchvatů a protihlukových stěn.
- ▶ Rekonstrukce a budování tratí pro drážní veřejnou dopravu, zavádění nových a dostupnějších systémů odbavování cestujících ve veřejné dopravě, pořízení dopravních prostředků s alternativními způsoby pohonu.

Konkrétní výstupy a výsledky v oblasti dopravy jsou podle evaluační zprávy následující:

- ▶ Realizace 146 projektů cílených na zlepšení dopravní dostupnosti.
- ▶ Rekonstrukce a modernizace železniční sítě v celkovém rozsahu 291,7 km.
- ▶ Snížení intenzity dopravy především v zastavěných územích.
- ▶ Zvýšení bezpečnosti silničního provozu – pokles dopravních nehod o 59 % z hodnoty před realizací projektů (2004) ve srovnání s dobou po ukončení projektů (2014).

Region Střední Čechy

Dopravu v regionu soudržnosti Střední Čechy hodnotí **Evaluace efektů dosažených implementací ROP SČ**, která byla zpracována v období 6–12/2015. Vliv projektů v rámci ROP SČ zaměřených na modernizaci infrastruktury se projevil především ve snížení počtu dopravních nehod, nižším výskytu kongescí nebo zvýšení počtu cestujících přepravených veřejnou dopravou. Hodnocení kvality evaluace

zadavatelem nebylo získáno. Některé z identifikovaných dopadů jsou založeny na CIE, část je měřena pomocí srovnání před a po a některé dopady vycházejí ze sebehodnocení realizátorů projektů. Konkrétní výsledky a dopady realizovaných projektů jsou následující:

- ▶ Snížení počtu dopravních nehod na podpořených úsecích o 44 % v období 2007–2014.
- ▶ Zvýšení průjezdnosti v podpořených úsecích (objektivní data nebyla k dispozici, v dotazníkovém šetření identifikovalo zlepšení průjezdnosti v důsledku implementace ROP SČ 77 % dotazovaných realizátorů projektů).
- ▶ Počet cestujících přepravených veřejnou hromadnou dopravou vzrostl o 10 % na 111,7 milionu přepravených osob.
- ▶ Snížení dopravních nehod cyklistů a chodců na původních úsecích o 11 % (očistěný úbytek je 5 %).

Region Moravskoslezsko

V regionu Moravskoslezsko se dopravě věnuje zpráva **Evaluace přínosů a efektů oblasti podpory 1.3 Rozvoj dopravní obslužnosti**, se zaměřením na dílčí oblast podpory 1.3.2 Pořízení dopravních prostředků veřejné dopravy ROP Moravskoslezsko 2007–2013, jež byla zpracována v období 9–12/2014. Zadavatelem byla kvalita zpracování evaluace hodnocena jako vysoká, zjištění jsou pak stále aktuální. U této evaluace tvořily významnou část uváděných zjištění výstupy a nikoliv dopady. Hlavním cílem evaluace bylo zhodnotit dopady intervence v podobě modernizace veřejných dopravních prostředků pro region Moravskoslezska. Cílem intervencí bylo snížení ekologické zátěže a zvýšení dostupnosti pro osoby s omezenou schopností pohybu a orientace. Evaluace identifikuje následující výsledky podpory ROP MS:

- ▶ Mírné omlazení vozového parku (výsledky se lišily u jednotlivých typů dopravních prostředků a dopravních společností).
- ▶ Významný nárůst počtu bezbariérových vozidel (o 56–155 % v závislosti na typu dopravního prostředku a dopravce) – největší nárůst byl identifikován u vlaků (155 %) a autobusů (103 %), naopak nejnižší u tramvají (18 %), u kterých je však podíl bezbariérovosti obecně nejvyšší
- ▶ Výrazně klesla celková produkce emisí – pokles průměrně přibližně o polovinu (u jednotlivých emisí se liší) oproti stavu před intervencí.
- ▶ Oblast dopravy a veřejné dopravy je v regionu MS veřejností vnímána podle dotazníkového šetření velmi pozitivně.

Region Jihovýchod

Dopravě v regionu Jihovýchod se věnovala **Evaluace dopadů ROP NUTS II Jihovýchod na vymezených územích**, jež byla zpracována v období 6–11/2014. V rámci dotazníkového šetření EY nebyly k této evaluaci získány informace. Evaluace využila pro vyhodnocení dopadu dotazníkové šetření, kvalitativní rozhovory a část dopadů byla identifikována na základě CIE. Oblast dopravy byla v ROP JV pokryta prioritní osou 1: Dostupnost dopravy a evaluace zkoumala efekty intervence ve třech oblastech podpory (1.1, 1.2 a 1.4). Podpořena byla výstavba a rekonstrukce vybraných dopravních úseků, modernizace veřejné dopravy a rozvoj cyklistické dopravy. Dopady byly zjišťovány na základě porovnání v letech 2007–2013. V rámci evaluace byly zjištěny následující výsledky operačního programu:

- ▶ Zvýšení plynulosti dopravy a snížení výskytu kongescí
- ▶ Zvýšení počtu cestujících přepravených veřejnou hromadnou dopravou o 9 856 500 (nárůst o 13 %)
- ▶ Průměrné zvýšení denního počtu cyklistů na podpořených úsecích komunikace o 18 %.

Veřejná správa

Na oblast veřejné správy byl zaměřen evaluačními zprávami zejména Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost. V tomto programu je oblastí rozvoje veřejné správy věnována:

► **Prioritní osa 4a/b – Veřejná správa a veřejné služby.**

Mezi cíle prioritní osy 4 patří zejména zkvalitnění tvorby a implementace politik, zjednodušení a zlepšení regulačního prostředí a zatraktivnění prostředí pro podnikatele a investory. Dalším cílem je zefektivnění činnosti úřadů veřejné správy, snížení finančních nároků na chod administrativy a zajištění transparentního výkonu veřejné správy. Dílčí oblastí zacílenou OPLZZ je zkvalitnění činnosti justice a prosazování eGovernmentu a dalších nástrojů, které zvýší dostupnost a kvalitu veřejných služeb občanům.

Oblasti veřejné správy se částečně věnuje zpráva operačního programu s názvem **Evaluace dopadů a dobré praxe OP LZZ na základě případových studií a jejich meta-analýzy**, jež byla zpracována v roce 2015. V rámci této evaluace bylo hodnoceno 9 vybraných projektů zaměřených na různé aspekty veřejné správy; řízení, lidské zdroje, strategické řízení nebo systémové změny veřejné správy (šlo např. o změny v oblasti transparentnosti veřejné správy). Vzhledem k počtu projektů zahrnutých do analýzy mají závěry evaluace vyšší interní validitu, avšak není možné získané výsledky generalizovat. Podle zadavatele evaluace jsou dnes závěry evaluace platné pouze v omezené míře. Mezi podpořené veřejné organizace patřily subjekty krajské a obecní samosprávy, organizační složky státu, příspěvkové organizace nebo společnosti založené či vlastněné samosprávou. Jako hlavní faktor úspěchu projektů v oblasti podpory 4.1 uvádí evaluace dostatečnou míru zájmu vyššího vedení o realizaci projektu a implementaci výstupů a dále jasné nastavení kompetencí v uplatňování výstupů v praxi. Na základě evaluace byly identifikovány následující dopady intervencí OP LZZ v oblasti veřejné správy (dopad není v evaluaci kvantifikován):

- Zvýšení vzdělanosti zaměstnanců veřejné správy (stát, kraje, obce)
- Zavedení systémového přístupu k rozvoji lidských zdrojů v podpořených organizacích (jedná se např. o zavedení kariérního řádu, změna systému hodnocení výkonu zaměstnanců).
- Zkvalitňování řízení či zavádění politik řízení kvality v organizacích (nárůst kompetencí v oblasti strategického plánování, zlepšování projektového řízení, změna organizace v oblasti finančního řízení).
- Změna otevřenosti a transparentnosti veřejné správy – vyšší zapojení občanů a dalších aktérů do řízení obce či posílení komunikace s občany.

Seznam zkratek

BOZP	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci
CIE	Counterfactual impact evaluation (kontrafaktuální dopadová evaluace)
ČNB	Česká národní banka
ČSÚ	Český statistický úřad
DV	Další vzdělávání
EO	Ekvivalentní obyvatelé
EP	Evropský parlament
ERDF	European Regional Development Fund
ESF	Evropský sociální fond
ESIF	Evropské strukturální a investiční fondy
EVVO	Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta
ICT	Informační a komunikační technologie
IS	Informační systém
MDČR	Ministerstvo dopravy
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
OP D	Operační program Doprava
OP LZZ	Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost
OP PI	Operační program Podnikání a inovace
OP VK	Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost
OP ŽP	Operační program Životní prostředí
PO	Prioritní osa
ROP MS	Regionální operační program Moravskoslezsko
ROP SČ	Regionální operační program Střední Čechy
ROP SM	Regionální operační program Střední Morava
ROP SV	Regionální operační program Severovýchod
ROP SZ	Regionální operační program Severozápad
SVP	Speciální vzdělávací potřeby
VaV	Výzkum a vývoj

Příloha č. 1 – Technická zpráva

Na základě domluvy se Zadavatelem byly pro potřeby Projektu vytvořeny následující dokumenty ve formátu xls, které doplňují závěrečnou zprávu a shrnují výsledky analýzy do přehledných tabulek:

- ▶ Seznam evaluačních zpráv – seznam zpráv a informace k zařazení / vyřazení zpráv z analýzy
- ▶ Souhrn dopadů – souhrn dopadů intervencí, které byly uvedeny ve vybraných evaluačních zprávách
- ▶ Schéma dopadů v Tableau
- ▶ Přehled evaluačních zpráv v kontextu operačních programů (OP), alokací, indikátorů a národního strategického referenčního rámce (NSRR).

Seznam evaluačních zpráv

Seznam evaluací byl dodán Zadavatelem na začátku projektu a vycházel primárně z dostupných zpráv uvedených v knihovně evaluací [zde](#).¹² Pro jednotlivé evaluační zprávy byla identifikována kategorie evaluační zprávy (dopadová, procesní evaluace apod., sloupec J). Zásadní informace obsahuje sloupec o zařazení / nezařazení evaluační zprávy do analýzy a případné důvody pro její vyřazení (sloupec U).

Souhrn dopadů

Dokument přehledně shrnuje zkoumané evaluační zprávy v kontextu operačních programů, prioritních os a oblastí podpory. Zprávy, které byly na základě předchozích kroků identifikovány jako relevantní pro analýzu, byly následně přiřazeny k jednotlivým programům, osám a oblastem podpory (sloupec A, B, C).

Ke každé hodnocené evaluační zprávě jsou pak uvedeny detaily o jejím zpracování:

- ▶ Období, kdy byla vytvářena evaluační zpráva (sloupec E)
- ▶ Hodnocené prioritní osy / oblasti (sloupec F)
- ▶ Region(y) pokryté evaluační zprávou (sloupec G)
- ▶ Zhodnocení míry detailu zpracování evaluační zprávy (sloupec H)
- ▶ Vysvětlení hodnocení míry detailu evaluační zprávy (sloupec I)
- ▶ Zhodnocení rozsahu evaluační zprávy (sloupec J)
- ▶ Vysvětlení hodnocení rozsahu evaluační zprávy (sloupec K)
- ▶ Postupy, které byly v evaluační zprávě využity (sloupec L)
- ▶ Oblasti, které nebyly v rámci evaluační zprávy hodnoceny, pokud takové jsou (sloupec M)
- ▶ Hodnocení kvality evaluační zprávy Zadavatelem evaluace v případě, že byly informace získány v dotazníkovém šetření (sloupec N)
- ▶ Míra aktuální platnosti závěrů dle Zadavatele evaluace v případě, že byly tyto informace získané v dotazníkovém šetření (sloupec O).

Hlavní závěry evaluačních zpráv jsou uvedeny v poslední části dokumentu:

- ▶ Zjištění a závěry sledované oblasti evaluační zprávy (sloupec P)
- ▶ Doporučení evaluační zprávy (sloupec Q)
- ▶ Procesní důvody, které bránily dosažení předpokládaných dopadů a efektů (sloupec R).

---

¹² Knihovna evaluací, MMR, <https://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Narodni-organ-pro-koordinaci/Evaluace/Knihovna-evaluaci>.

Schéma dopadů v Tableau

Pro lepší přehlednost a uživatelskou přívětivost jsme vytvořili schéma v programu Tableau. Tableau Reader se využívá k prohlížení dashboardů a je zdarma ke stažení [zde](https://www.tableau.com/products/reader) / <https://www.tableau.com/products/reader>.

Pro jednodušší manipulaci s programem jsou důležité následující kroky:

- ▶ Vybrat operační program kliknutím na název příslušného operačního programu
- ▶ Pod tím se objeví prioritní osa, kterou lze vybrat stejným způsobem
- ▶ Po vybrání prioritní osy se objeví název regionu vpravo (nebo celá čr)
- ▶ Vpravo od názvu regionu bude možnost si vybrat prioritní oblast / oblast podpory
- ▶ V bloku „název evaluace“ může vyfiltrovat příslušný dopad
- ▶ Konkrétní dopady se pak zobrazují dole dle nastavených filtrů
- ▶ V případě, že je potřeba vyhledat něco dalšího – filtr název evaluace musí mít hodnotu „all“, rovněž i u prioritní oblasti musí být zaškrtnuté všechny položky
- ▶ Filtry „operační program“ a „prioritní osa“ lze volně překlikávat.

Přehled evaluačních zpráv v kontextu OP, alokací, indikátorů a NSRR

V dokumentu jsou uvedeny závěry hodnocených evaluačních zpráv a regionální pokrytí evaluačních zpráv (viz část Souhrn dopadů) v kontextu operačních programů, alokací, plnění indikátorů a cílů Národního strategického referenčního rámce (NSRR).

První list v dokumentu („souhrn“) byl vytvořený pro celkový přehled, řádky jsou ve vhodných případech sloučené pro snazší orientaci. Podobný přehled je v následujícím listu („souhrn po vyhledávání“), který neobsahuje sloučené buňky. Tento souhrn slouží zejména pro vyhledávání přes funkci filtru, například pro vyhledání jednotlivých zpráv, indikátorů apod. V následujících listech jsou uvedeny informace pro jednotlivé operační programy.

Přehledy obsahují následující informace:

- ▶ Operační program (sloupec A)
- ▶ Prioritní osa (sloupec B)
- ▶ Oblast podpory / prioritní oblast (sloupec C)
- ▶ Název evaluační zprávy (v případě většího množství evaluačních zpráv relevantních pro dané indikátory byly zprávy pro přehlednost uvedeny v několika sloupcích, sloupce D, G, J, M)
- ▶ Dopady uvedené v evaluační zprávě (v případě většího množství evaluačních zpráv relevantních pro dané indikátory byly dopady zpráv pro přehlednost uvedeny v několika sloupcích, sloupce E, H, K, N)
- ▶ Region, který je zprávou pokryt (v případě většího množství evaluačních zpráv relevantních pro dané indikátory byly regiony zpráv pro přehlednost uvedeny v několika sloupcích, sloupce F, I, L, O)
- ▶ Alokace prioritní oblasti (sloupec P)
- ▶ Indikátory prioritní oblasti (sloupec Q)
- ▶ Jednotka indikátoru (sloupec R)
- ▶ Zařazení indikátoru k operačnímu programu, prioritní ose nebo oblasti podpory (sloupec S)
- ▶ Výchozí hodnota indikátoru (sloupec T)
- ▶ Cílová hodnota indikátoru (sloupec U)
- ▶ Dosažená hodnota indikátoru (sloupec V)
- ▶ Procentuální vyjádření dosažené hodnoty indikátoru v porovnání s cílovou hodnotou (sloupec W)
- ▶ Priorita Národního strategického referenčního rámce (NSRR, sloupec X)
- ▶ Dílčí priorita NSRR (sloupec Y).

Informace o EY

EY je předním celosvětovým poskytovatelem odborných poradenských služeb v oblasti auditu, daní, transakčního a podnikového poradenství. Znalost problematiky a kvalita služeb, které poskytujeme, přispívají k posilování důvěry v kapitálové trhy i v ekonomiky celého světa. Výjimečný lidský a odborný potenciál nám umožňuje hrát významnou roli při vytváření lepšího prostředí pro naše zaměstnance, klienty i pro širší společnost.

Název EY zahrnuje celosvětovou organizaci a může zahrnovat jednu či více členských firem Ernst & Young Global Limited, z nichž každá je samostatnou právníkou osobou. Ernst & Young Global Limited, britská společnost s ručením omezeným garancí, služby klientům neposkytuje. Pro podrobnější informace o naší organizaci navštivte prosím naše webové stránky ey.com.

© 2017 Ernst & Young, s.r.o. | Ernst & Young Audit, s.r.o. | E & Y Valuations s.r.o.
Všechna práva vyhrazena.

ey.com